МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ ШОНЛИ ЮБИЛЕЙГА!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 233 (8473). ● 6 декабрь, 1984 йил ● ПАЙШАНБА Баҳоси 3 тийин.

РСФСР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

РСФСР Олий Советининг сессияси Россия Федерациясини иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1985 йилги давлат плани билан республика бюджетини муҳокама қилмоқда. Сессия 5 декабрь куни Москвада, Катта Кремль саройида очилди.

К. У. Черненко, Г. А. Алиев, В. И. Воротников, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громико, Г. В. Романов, М. С. Соломенцев, Н. А. Тихонов, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, В. В. Кузнецов, В. М. Чебриков, М. В. Зимянин, И. В. Капитонов, К. В. Русаков, Н. И. Рижков ўртоқларни депутатлар гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

РСФСРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1985 йилги давлат плани ва 1984 йилги план қандай бажарилаётганлиги тўғрисида РСФСР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, РСФСР Госплани раиси депутат Н. И. Масленников доклад қилди.

Сессия муҳокамасига тақдим этилган 1985 йилги республика давлат бюджетининг лойиҳаси даромадлар ва ҳаражатлар бўйича 96 миллиард 434 миллион сўм миқдорида, бултургидан 3,8 процент кўп қилиб белгиланган. РСФСРнинг 1985 йилги давлат бюджети тўғрисида ва 1983 йилги республика давлат бюджетининг ижроси ҳақида доклад қилган РСФСР молия министри депутат А. А. Бобровников шу ҳақда маълумот берди.

Сўнгра депутатлар докладларни муҳокама қилишга ўтдилар.

6 декабрда РСФСР Олий Советининг сессияси ўз ишини давом эттиради.

(ТАСС)

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари республика Советида

ЎЗБЕКИСТОН ССР БИЛАН ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАНЛИГИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА ЎТКАЗИЛГАН РЕСПУБЛИКА СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИНИНГ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

РЕСПУБЛИКА саноат, қишлоқ хўжалиги, қурилиш, транспорт ва халқ хўжалиги бошқа тармоқларининг ходимлари партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг қарорларини амалга ошира бориб, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёздириб, мамлакатнинг иқтисодий ва илмий-техникавий потенциалини юксалтиришда, меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини оширишда янги меҳнат муваффақиятларига эриштилар.

Ижтимоий ишлаб чиқариш миқёслари ошди, меҳнат унумдорлиги ўсди, уй-жой ва социал маданий қурилиш янада ривож топди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига Қорақалпоғистон АССР, областлар, шаҳарлар, қишлоқ районларининг, саноат, қишлоқ хўжалиги, қурилиш, транспорт, алоқа, савдо, фан, маданият, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш соҳаси ва халқ хўжалиги бошқа тармоқлари корхоңа ҳамда ташкилотлари коллективларининг ўтказилган республика социалистик мусобақаси якунларини кўриб чиқиб, қарор қиладилар:

1. Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш, республикани иқтисодий ва социал ривожлантириш давлат планини муваффақиятли бажариш учун ўтказилган республика социалистик мусобақасида юксак натижаларга эришганликлари учун қуйидагилар мусобақа ғолиби деб топилсин ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг эсдалик Қизил байроқлари ва дипломлари билан мукофотлансин:

ОБЛАСТЛАР:

Наманган
Тошкент
Фарғона

ШАҲАРЛАР:

Қорақалпоғистон АССРдаги Тахиатош

Андижон областидаги Андижон

Самарқанд шаҳридаги Сиоб райони

Тошкент областидаги Ангрен

Фарғона областидаги Қўқон

Тошкент шаҳридаги Ленин райони

ҚИШЛОҚ РАЙОНЛАРИ:

Қорақалпоғистон АССРдаги Кегайли

Андижон областидаги Москва

Наманган областидаги Наманган

Навоий областидаги Томди

Самарқанд областидаги Пахтачи

Сурхондарё областидаги Ленин йўли

Сирдарё областидаги Ворошилов

Тошкент областидаги Коммунистик

Фарғона областидаги Бувайда

Хоразм областидаги Хонқа

2. Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш, республикани иқтисодий ва социал. ривожлантириш давлат планини ҳамда оширилган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун ўтказилган республика социалистик мусобақасида энг юксак барқарор кўрсаткичларга эришганликлари учун қуйидаги коллективлар ғолиб деб топилсин ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг эсдалик Қизил байроқлари ва дипломлари билан мукофотлансин:

(Тошкент шаҳри ва Тошкент области бўйича)

Ленин орденли ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли В. И. Ленин номидаги Олмалиқ кон металлургия комбинати;

Меҳнат Қизил Байроқ орденли СССР 50 йиллиги номидаги Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинати;

Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлигининг «Союзмашхлопководства» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли **Октябрь Революцияси орденли ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли, К. Е. Ворошилов номидаги Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи («Ташсельмаш»);**

Оғир ва транспорт машинасозлиги министрлиги «Ҳурмат Белгиси» орденли «Подъёмник» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли бош завод — **Тошкент кўтарма-транспорт машинасозлиги заводи — «Подъёмник»;**

Станоксозлик ва асбобсозлик саноати министрлиги **«Союзабразив» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли Тошкент абразив комбинати;**

«Узбекнефть» ишлаб чиқариш бирлашмаси;

Транспорт қурилиши министрлигининг **«Тошкент метрополитени қурилиши трести — «Ташметрострой»;**

Кўмир саноати министрлиги «Средазуголь» Ўрта Осиё кўмир қазиб чиқариш бирлашмасига қарашли **Ангрен шаҳридаги 9-шахта;**

СССР қурилиш ишлари давлат комитетига қарашли **Узгипротяжпром давлат лойиҳа институти;**

Ўзбекистон ССР сув хўжалиги қурилиши давлат комитетининг **«Водииндустрия» ишлаб чиқариш бирлашмаси;**

Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими давлат комитети Тошкент область Янгиобод шаҳридаги **29-ўрта ҳунар-техника билим юрти;**

Ўзбекистон ССР телевидение ва радио эшиттириш давлат комитетининг республика телевизион маркази;

Ўзбекистон ССР нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси давлат комитетининг **Халқлар дўстлиги орденли «Ўзбекистон» нашриёти;**

Ўзбекистон ССР нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси давлат комитети Тошкент **«Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли офсет босма фабрикаси;**

Ўзбекистон ССР колхозлардаги қурилиш давлат—кооператив бирлашмасининг **1-«Узколхозспецстрой» тресги;**

Главташкентстр о й н и н г транспорт ишлаб чиқариш бошқармаси;

Главташкентстр о й н и н г «Промстройкомплект» бирлашмасига қарашли **1-ёғочсозлик заводи;**

Главташкентстройнинг 2-Тошкент уйсозлик комбинатига қарашли **2-йирик панелли уйсозлик заводи;**

Ўзбекистон ССР олий ва ўрта махсус таълим министрлигининг **Халқлар Дўстлиги орденли, Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент политехника институти;**

Ўзбекистон ССР маданият министрлигининг **Меҳнат Қизил Байроқ орденли Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик катта театри;**

Ўзбекистон ССР енгил саноат министрлигининг **КПСС XXVI съезди номидаги Тошкент чинни заводи;**

Ўзбекистон ССР енгил саноат министрлигининг **Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент «Қизил тонг» ишлаб чиқариш тикувчилик бирлашмаси;**

Ўзбекистон ССР монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги «Средазтепломонтаж» трестига қарашли **Чирчиқ «Химзащчита» монтаж бошқармаси;**

Ўзбекистон ССР монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигининг **«Узэлектромонтаж» трестига қарашли Олмалиқ монтаж бошқармаси;**

Ўзбекистон ССР гўшт ва сут саноати министрлигининг **Халқлар Дўстлиги орденли Тошкент гўшт саноати ишлаб чиқариш бирлашмаси;**

Ўзбекистон ССР бинокорлик материаллари саноати министрлигининг **Тошкент бинокорлик материаллари комбинати;**

Ўзбекистон ССР бинокорлик материаллари саноати министрлигининг **Оҳангарон «Стройпластмасс»** комбинати;

Ўзбекистон ССР алоқа министрлигининг **Тошкент область ишлаб чиқариш техника бошқармаси;**

Ўзбекистон ССР қишлоқ қурилиши министрлигининг **18-қурилиш тресги;**

Ўзбекистон ССР қишлоқ қурилиши министрлигининг **«Узсельстроймеханиза ц и я» тресги;**

Ўзбекистон ССР қурилиш министрлигининг **«Ҳурмат Белгиси» орденли «Узбекшахтострой» қурилиш тресги;**

Ўзбекистон ССР қурилиш министрлиги **«Узстройиндустрия» республика саноат бирлашмасига қарашли тажриба-механика заводи;**

Тошкент шаҳар ижроия комитети умумий овқатланиш бош бошқармасининг **Тошкент ресторанлар тресги;**

Ўзбекистон ССР энергетика ва электрлаштириш министрлигининг **Меҳнат Қизил Байроқ орденли КПСС XXV съезди номидаги Тошкент ГРЭСи.**

Ўзбекистон ССР автомобиль транспорти министрлигининг **Тошкент область юк ташиш ишлаб чиқариш автомобиль тресги;**

Ўзбекистон ССР геология министрлигининг **«Узбекнефтегазгеология» трестига қарашли «Ҳурмат белгиси» орденли Ўзбекистон нефть ва газ разведка қилувчи ишлаб чиқариш геология бирлашмаси;**

Ўзбекистон ССР маҳаллий саноат министрлиги республика халқ бадиий ҳунармандчилиги бирлашмасига қарашли **Тошкент бадиий буюмлар фабрикаси;**

Тошкент шаҳар ижроия комитети маҳаллий саноат бошқармасининг **Тошкент «Электробитприбор» заводи;**

Ўзбекистон ССР социал таъминот министрлигининг **Тошкент область социал таъминот бўлими;**

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитети **қишки ва ёзги спорт турлари бўйича Олимпиада резервлари группаларини тайёрловчи республика таълим-машқ бирлашмаси;**

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ишлаб чиқарувчи кучларни ўрганиш кенгаши;

«Главсредазир с о в х о з-строй»нинг «Промстройматериали» трестига қарашли **Бекобод темир-бетон буюмлар ва бинокорлик материаллари комбинати;**

ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими академик **Р. Р. Шредер номидаги илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси;**

Ўзбекистон ССР бадиий фонди **амалий санъати Тошкент экспериментал-ижодий комбинати;**

Электротехника саноати министрлигига қарашли **СССР 60 йиллиги номли Чирчиқ трансформатор заводи;**

Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлигининг «Союзмашхлопководство» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли **Ўзбекистон пахтачилик машиналари ишлаб чиқариш бирлашмаси — «Ўзбексельмаш»;**

Тошкент область, **Ғалаба районидаги космонавт Волков номли совхоз;**

Тошкент область, **Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз;**

Тошкент область, Янгийўл районидаги **«Новомихайловский» чўчқачилик давлат наслчилик заводи;**

СССР қишлоқ хўжалиги министрлигининг **Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти;**

Темир йўллар министрлиги метрополитен Бош бошқармасининг **В. И. Ленин номли Тошкент метрополитени;**

В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси.

3. Партия, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик органлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллиги муносабати билан ўтказилган республика социалистик мусобақаси якунларини чуқур ва ҳар томонлама таҳлил қилишлари, социалистик мусобақани ташкил этишни яхшилашлари ва таъсирчанлигини оширишлари, ҳар бир меҳнат коллективи тармоқ, шаҳар, область ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йили ва умуман беш йиллик учун белгиланган давлат топшириқлари ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли равишда тўла ва ошириб бажариши учун юбилей мусобақасининг меҳнат ютуқларини мустаҳкамлашлари керак.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллиги муносабати билан ўтказилган республика мусобақаси ғолибларини астойдил табриклаб, республика меҳнаткашлари совет кишиларининг фаровонлигини ошириш, мамлакатимизнинг иқтисодий қудратини мустаҳкамлаш учун курашда янада кўпроқ ташаббус ва ижодкорлик, фидокорлик ва қатъият, онгли интизом намунасини кўрсатадилар, деб қатъий ишонч билдирадилар.

Қарор республика газеталарида тўлиқ босилган.

ЖАНГОВАР ТАШКИЛОТЧИ, СИЁСИЙ РАҲБАР

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги нишонланаётган шу қутлуғ кунларда биз босиб ўтилган шонли йўлга, тараққиётимизга зўр ифтихор билан назар ташлаймиз.

Ўтган давр ичида Ўзбекистон Коммунистик партиясининг жанговар отряди бўлган область партия ташкилоти, унинг сафига бирлашган коммунистлар ҳам барча сиёсий ва хўжалик вазифаларини зўр фидоийлик билан амалга ошириб келмоқдалар. Коммунистларимизнинг авангардлик ва ташкилотчилик роли тобора ўсиб бормоқда.

Буюк революцион анъаналарга содиқ бўлган ленинчи гвардия вакиллари, шонли Коммунистик партиямизнинг кекса авлоди — партия ветеранлари ҳам сиёсий ва ижтимоий ҳаётда ҳамон сафда дадил бормоқдалар, мададкор бўлмоқдалар. Улар революцион анъаналарни тарғиб этишда, ёшларни пролетар интернационализми ва ватанпарварлик руҳида тарбиялашга партия ташкилотларига катта ёрдам кўрсатмоқдалар.

Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 60 йиллиги муносабати билан берилаётган махсус тематик саҳифаларнинг навбатдагиси бугун газетанинг иккинчи бетида эълон қилинаяпти. Саҳифада областимиз коммунистларининг жанговар авангардлик роли, улар босиб ўтган шонли йўл, фидокорона меҳнатлари ва сиёсий-ташкилий ишларда эришаётган ютуқлари ҳақида ҳикоя қилувчи баъзи материаллар билан танишасиз.

ЗАРБДОР ВАХТАДА

● Октябрь революцияси номидаги тепловоз-ремонт заводининг ғилдираклар цехида тепловознинг йирик подшипникларини ремонт қилиш ва тиклаш бўлими ишга туширилди. Бу корхонага катта иқтисодий самара келтиради. Суратда: янги бўлим слесари Сафар Кандахаров ремонт қилинган подшипник сифатини кўздан кечирмоқда.

«ЯДРО УРУШИНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ УЧУН КУРАШУВЧИ ЖАҲОН ВРАЧЛАРИ» ХАЛҚАРО ҲАРАКАТИГА

«Ядро урушининг олдини олиш учун курашувчи жаҳон врачлари» ҳаракати 4-конгрессининг менга юборилган мурожаатномаси билан эътибор бериб танишиб чиқдим.

Мурожаатномада баён этилган фикрлар сизларнинг фаолиятингиз инсонпарварлик руҳи билан тўлиб-тошганлигини тасдиқлаб турибди, чунки одамларнинг сиҳат-саломатлиги ва ҳаёти тўғрисида ғамхўрлик қилиш шу фаолиятга асос қилиб олингандир. Врачлар зиммасига ўз беморларини уларнинг ҳаётига хавф солиши мумкин бўлган ҳамма нарсадан эҳтиёт қилиш мажбуриятини юклайдиган Гиппократ қасамёди ядро асрида янги мазмун касб этди.

Сизлар ядро урушининг эҳтимол тутилган медицина-биологик оқибатларини ўргана бориб, агарда шундай уруш чиққан тақдирда кўламини тасаввур этиб бўлмайдиган «сўнгги эпидемия» бўлиб қолур эди, деб виждонан огоҳлантирмоқдасиз. Гап ҳозирги цивилизациянинг тақдири тўғрисидагина эмас, шу билан бирга биологик тур сифатида инсонни сақлаб қолиш ҳақида ҳам бормоқда.

Сизлар ядро урушини «чекланган» доирага сиғдириб бўлмайди, деб тўғри айтаяпсизлар. Масъулиятсиз сиёсатдонларнинг хатолари сабабли планета култепага айланиб қолиши мумкин бўлур эди.

Конгрессларингиздан бири баъзи давлатларнинг раҳбарлари берилиб кетган «ядровий хомхаёллар»нинг хавф-хатарини ҳаққоний равишда кўрсатиб ўтган эди. Ана шу арбоблар хаёлдаги ҳарбий устунликка эришиш кетидан қувиб, қуруқлик ва океанларни қурол-яроғлар билан қалаштириб ташламоқдалар, эндиликда эса космосда ҳам худди шундай қилишни режалаштирмоқдалар.

Совет Иттифоқидагилар сизларнинг ўнглаб бўлмас хавф-хатар сари югуришни тўхтатиш йўлидаги астойдил истагингизга қўшиладилар. Биз ядро қуроли ҳеч қачон ишлатилмаслигига, инсоннинг энг биринчи ҳуқуқи —яшаш ҳуқуқи амалда таъминланишига эришиш учун изчиллик билан ҳаракат қилмоқдамиз.

СССР ҳозирдаёқ ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик тўғрисидаги мажбуриятни ўз зиммасига олиб, ядровий аслаҳахоналар кўпайтирилмаслигини, ядро қуроли синовларини батамом тўхтатиш тўғрисида аҳдлашиб олишни таклиф этмоқда.

Ҳозир космик қурол тўғрисидаги масаланинг ҳал этилиши биринчи даражали аҳамиятга эга. Космик фазо ҳарбийлаштирилиши йўлига пухта ғов солинмаган тақдирда у шу пайтга қадар қурол-яроғларни чеклаш соҳасида эришишга муваффақ бўлинган ҳамма натижаларни йўққа чиқаради, қуролланиш пойгасини бошқа йўналишларда авж олдириб, ядро уруши хавфини кескин кучайтириб юборади.

Совет Иттифоқи қуролланиш пойгасини тўхтатишга, ядро қуролини тақиқлашга ва пировард натижада уни батамом тугатишга олиб келадиган йўлдан олға ҳаракат қилиб бориш имконини берадиган ғоят қатъий қарорлар қабул қилишга тайёрдир.

Совет Иттифоқи ядровий ва космик қуролларга таллуқли масалаларнинг бутун комплекси юзасидан ўзаро мақбул аҳдлашувларга эришиш мақсадида бўлажак Совет-Америка музокараларига уруш чиқиш хавфини камайтириш ишида муҳим силжишга эришишга қатъий аҳд қилиб бормоқда.

Жаҳон ишларининг бундан буёнги ривожланиши ядровий мусобақанинг янги босқичларидан эмас, балки тинчлик ва хавфсизликни, кескинликни юмшатиш ва ўзаро ишончни мустаҳкамлаш йўлидан боришни ҳақиқатан ҳам истаётганларнинг ҳаммаси билан ҳалол ва конструктив баҳамжиҳат ҳаракат қилишга тайёрмиз.

Ҳозирги таҳликали дунёда шу нарса ниҳоятда муҳимки, даҳшатли ва қимматга тушаётган ядровий аслаҳахоналар юкини кўтариб бораётган барча давлатлар инсоният тақдири учун ўзларининг тарихий масъулиятини англаб етишлари, ядро уруши чиқиши хавфини камайтиришга, халқаро вазиятни соғломлаштиришга конкрет ишлар билан кўмаклашишлари зарур.

Ҳаракатингизнинг 4-конгресси «Врачлар ядро урушининг олди олиниши мумкинлигини қатъий айтмоқдалар» деган шиор остида ўтди. Бу сўзларнинг умидбахшлиги тинчлик кучлари устун чиқишига қодир эканлигига бўлган бизнинг комил ишончимизга ҳам мос келади. Урушга қарши тобора кенгайиб бораётган ҳаракатлар ҳам бунинг гаровидир, ана шу ҳаракатларда врачлар мўътабар ўринга эгадирлар.

Ҳаракат қатнашчиларига уларнинг ижтимоий аҳамиятга эга бўлган шифокорлик бурчини адо этишда янгидан-янги муваффақиятлар тилайман.

Ҳурмат билан:

К. ЧЕРНЕНКО.

● Олмалиқ химия заводи иккинчи аммофос цехи аппаратчиларидан София Чешова, (чапдан) Флюра Мифтахова ва Айтгул Бойжоновалар юбилейолди социалистик мусобақасида пешқадамлик қилишяпти. Улар нормани доим ортиғи билан бажармоқдалар ҳамда электр энергияни тежаб қолишга эришмоқдалар.

В. Сироткин фотолари.

ЖАНГОВАР ТАШКИЛОТЧИ, СИЁСИЙ ЕТАКЧИ

САФДАМИЗ, КЎМАКЧИМИЗ

Бизнинг авлод янги тузум бешигини тебратиш шарафига муяссар бўлган. Бу билан ҳақли равишда фахрланамиз. Социалистик давлатимиз барпо этилган дастлабки йилларда чор мустамлакачилигидан қолган оғир мерос ҳар қадамда кўзга ташланиб турарди. Ўзбекистоннинг иқтисодий аҳволи Украина ва Закавказьедаги бошқа республикаларга нисбатан анча танг, маданий савияси паст эди.

Республика саноати асосан майда ҳунармандчилик корхоналаридан иборат бўлса, деҳқончиликнинг асосий иш қуроли ҳозирги вақтда фақат музейлардангина топиладиган омоч, ёғоч мола, ўроқ ва кетмондан иборат эди. Бутун республикада биронта ҳам трактор йўқ, плуглар ҳам камдан-кам учрарди. Кенг омма саводсиз, ўрта маълумотлилар саноқли, олий маълумотлилар умуман йўқ даражада эди.

Октябрь инқилоби, партиямизнинг ленинча миллий сиёсати, қардош халқлар ёрдами билан ўтган йиллар мобайнида республикамиз иқтисодий ва маданий жиҳатдан мислсиз ютуқларга эришди. Ҳозир Ўзбекистонда минглаб завод ва фабрикалар ишлаб турибди. Самолётсозлик, машинасозлик, химия, тўқимачилик корхоналари ишлаб чиқараётган маҳсулотлар жаҳоннинг барча қитъаларида маълуму машҳурдир. Авваллари ҳатто мих ҳам четдан келтирилган бўлса, ҳозир республика корхоналари тайёрлаб бераётган мураккаб машина ва приборлар 60 дан зиёд чет мамлакатларга экспорт қилинмоқда. Советлар даврида саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми 200 барвардан зиёд ошди.

Қишлоқ хўжалиги соҳасидаги ўзгаришлар яна ҳам ҳаяжонлидир. Деҳқонларимизнинг иш ва турмуш шароити тубдан ўзгарди. Деҳқончилик маданияти юксалди. Янги каналлар, сув омборлари қурилиб суғориладиган майдонлар беқиёс кенгайди. Далаларимизда ҳозир 300 мингдан ортиқ трактор, комбайн, пахта териш машиналари ишлаб турибди. Хўжаликларнинг ўн минглаб автомашиналари бор. Республика барпо этилган дастлабки йилларда чорак миллион тонна пахта етиштирилган бўлса, эндиликда халқимиз уяётган «оқ олтин» хирмони 6 миллион тоннага етмоқда.

Фан, маданият, маориф соҳасидаги ўзгаришларни айтмайсизми. Халқ хўжалигида меҳнат қилаётган ҳар юз мутахассиснинг 90 нафари олий ва ўрта маълумотли кишилардир. 40 дан ортиқ олий ўқув юртлари, кўплаб ўрта махсус билим юртлари халқ хўжалиги учун йил сайин неча минглаб мутахассислар етказиб бермоқда. Ўқимишли кадрларимиз фан оламида ажойиб ўзгаришлар ясамоқдалар, мактаблар яратмоқдалар. Ўзбекистон ССР Фанлар Академияси илмий-тадқиқот институтларида бугунги кунда 36 мингдан ортиқ илмий ходим ишламоқда. Улар орасида мингга яқин фан доктори, қарийб 15 минг фан кандидати бор.

Халқ хўжалигининг барча соҳаларида эришилган мислсиз ютуқларимиз Улуғ Октябрь, барча миллат вакилларининг фидокорона меҳнати, энг аввало улуғ рус халқининг беғараз ёрдами туфайлидир. Бизга ҳамиша ёрдам қўлини чўзиб келган Иттифоқимиз халқларидан умрбод миннатдормиз.

Буюк айём арафасида биз барча ветеранларга мурожаат этиб, уларни жонажон партиямиз қўяётган улуғвор вазифаларни сўзсиз бажаришга, ёш авлодни партиямизнинг революцион ва меҳнат анъаналари руҳида, жонажон Ватанимизга ва қаҳрамон халқимизга садоқат руҳида тарбиялашга. Улуғ Октябрь ғояларини кенг ёйишда партия ташкилотларига ҳамиша кўмакдош бўлишга даъват этамиз.

Партия ветеранлари номидан:
Насриддин ХЎЖАЕВ,
1919 йилдан КПСС аъзоси.
И. С. СЕКРЕТАРЕВ,
1919 йилдан КПСС аъзоси.
Йўлдош БОБОЖОНОВ,
1920 йилдан КПСС аъзоси.
Рауф БОЙЖОНОВ,
1926 йилдан КПСС аъзоси.
Чиннихон ИБРОҲИМОВА,
1930 йилдан КПСС аъзоси.

● Бутуниттифоқ оқсоқоли Михаил Иванович Калинин Ўзбекистонда бўлган чоғида Тошкент коммунистлари ва меҳнаткашлари билан бир неча бор учрашган эди. Суратда: М. И. Калинин Эски шаҳар меҳнаткашлари ҳузурида нутқ сўзламоқда.

ЎзТАГ фотохроникаси.

...ЭНГ МУРАККАБ, МАСЪУЛИЯТЛИ ИШГА КОММУНИСТЛАР БИРИНЧИ БЎЛИБ КИРИШАДИЛАР. АЙНИ ШУ НАРСА УЛАРНИНГ КЕНГ ОММА ЎРТАСИДАГИ ОБРЎ-ЭЪТИБОРИНИ МУСТАҲКАМЛАЙДИ.

К. У. ЧЕРНЕНКО.

КОММУНИСТНИНГ СЎЗИ ВА ИШИ

Фермада ишлай бошлаганимга чорак асрдан ошиб қолди. Шу йиллар мобайнида соғин сигирлар кўпайиб, 210 бошга етди. Ҳозир тўққиз соғувчи ўзаро мусобақалашиб меҳнат қилмоқдамиз.

Менга 26 бош сигир бириктирилган. Ўтган йили уларнинг ҳар биридан 3800 килограммдан сут соғиб олдим. Бу йил эса оширилган мажбурият қабул қилганман. Ҳар бир сигирдан 4 минг килограммга етказиб сут соғиб олишга ваъда берганман.

Куни кеча марра эгаллаганлигим ҳақида рапорт бердим. Ҳамкасбларим мени бу ютуқ билан қизғин табриклашди. Коммунист деган ном биздан меҳнатда илғор, жамоат ишларида актив бўлишни талаб этади. Район партия комитети аъзоси сифатида менга фермада мураббийлик ҳаракатини ривожлантириш вазифаси юкланган. Бу вазифани адо этишда энг аввало ўзим шахсий намуна кўрсатишга ҳаракат қилмоқдаман.

Кейинги йилларда сут соғувчилар сафи ўрта мактабни тамомлаб келаётган қизлар ҳисобига кенгаймоқда. Ўтган йилларда Зуҳра Қурбонова, Мўътабар Канаева, Дилбар Сайфиддиновага мураббийлик қилдим. Улар ҳозир мустақил ишлашаяпти. Шогирдларимнинг ҳар бирига 23 бошдан сигир бириктирилган. Ҳар бир сигирдан 3800 килограммга етказиб сут соғиб олишаяпти.

Қизлар жамоат ишларида ҳам активдирлар. Ўтган йили Дилбар Сайфиддиновани биз партия аъзолигига кандидатликка қабул қилган эдик. Дилбар кандидатлик муддатини аъло даражада ўтади. Яқинда бўлиб ўтган йиғилишда уни партия аъзолигига қабул қилдик. Энди фермамизда коммунистлар сони 14 кишига етди. Улар чорва қишловини соз ўтказишга бош-қош бўлмоқдалар.

Қишлов биз учун катта синов эканлигини яхши биламиз. Шу боисдан ҳам белгиланган рационга амал қилган ҳолда молларни парвариш қилаяпмиз. Ферма халқ контроли пости аъзолари озуқа сарфиёти устидан пухта назорат ўрнатганлар. Озуқа цехи жадал ишлаб турипти. Кунига молларга етти маҳал ем-хашак, аралаш озуқа берилаяпти. Озуқа мўл бўлганлиги учун ҳам сут соғиб олиш кун сайин кўпаймоқда.

Ойниса АБДУРАШИДОВА,
Пискент районидаги Тельман номли колхоз сут соғувчиси, район партия комитетининг аъзоси.

ЗАРҲАЛ САҲИФАЛАР

Советлар замонида олам юзини кўрган кўркам шаҳарлар, гўзал қишлоқларга боқиб киши қалби қувончларга тўлади. Тарихан қисқа давр ичида ўлкамизда ниҳоятда катта ўзгаришлар содир бўлди. Ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва халқ зиёлиларининг қаҳрамонона меҳнати туфайли халқ хўжалиги қудратли индустрияга эга бўлди, қишлоқ хўжалиги коллективлаштирилди; ўлкамизда маданий революция амалга оширилди. Социалистик қурилишнинг барча босқичларида коммунистлар ҳамиша олдинги сафларда бўлдилар, фидокорона меҳнатлари билан миллионлар ҳурматини қозондилар.

Ўрта Осиё республикаларида миллий чегараланиш ўтказилгандан сўнг кўп ўтмай Тошкент областида муваққат партия бюроси тузилган эди. Кейинроқ 1924 йил 26 декабрда Тошкент область партия конференцияси бўлиб ўтди. Конференция область партия комитетини сайлади. Комитет составига 47 киши аъзо бўлиб, 17 киши эса аъзоликка кандидат бўлиб кирди. Конференция арафасида область партия ташкилоти сафида 8347 нафар коммунист бор эди. Улардан 1,5 минг нафари бевосита қишлоқ жойларида иш олиб борарди.

Партия ташкилотининг ташкилотчилиги, коммунистлар ва барча меҳнаткашларнинг куч-ғайрати билан Тошкентда Ильич номли завод, «Қизил тонг» тикувчилик фабрикаси ишга туширилди. Хилков цемент заводи, Бўзсув гидроэлектростанцияси қурилиши эса тезлашди.

Қишлоқларда эса янги каналлар очилди, кўприклар ремонт қилинди, ирригация тармоқлари кенгайди. Бирин-кетин коммуналар пайдо бўла бошлади.

Бу давр шаҳар билан қишлоқнинг ўзаро яқинлашуви билан характерланади. Ўрта Осиё темир йўли партия ташкилоти қишлоқ хўжалиги машиналарини ремонт қилиш учун 8 та бригада тузиб ўз оталиғидаги хўжаликларга юборди. Ильич номли заводда эса 10 та шундай бригада тузилди. «Қизил Шарқ» устахонаси коллективи учта кўчма устахона ташкил этди. Устахона ходимлари Янгийўл районидаги 28 та қишлоқда бўлиб, мавжуд техникани тўла ремонтдан чиқаришди.

Тошкент коммунистлари ва ишчилари ер-сув ислоҳотини ўтказиш даврида ҳам зўр активлик кўрсатишди, қишлоқларда катта сиёсий ва тарбиявий ишлар олиб боришди. 1930 йилда Тоштрам ишчилари 12 та, Ильич заводи ишчилари 10 та, «Қизил тонг» фабрикаси тикувчилари эса 7 та колхоз тузишди.

НОДИР ҲУЖЖАТЛАР

Омманинг меҳнат ва сиёсий активлиги оша борган сари партия ташкилотлари иш услуби ва структурасини такомиллаштириш, сафларини мустаҳкамлаш, коллективларда партиявий таъсирни кучайтириш зарурати туғилди. Бинобарин, партия XIV съезди қарорларида ҳам шу вазифалар олға сурилган эди. Область партия ташкилоти партия XIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, партия сафларини кенгайтириш ва унинг сифат составини яхшилаш, коммунистлар орасида ишчилар ядросини кўпайтириш устида алоҳида қайғурди. Совет ҳокимиятининг ўн йиллиги муносабати билан ўтказилган Октябрь чақириқларидан сўнг партия сафлари 1568 кишига кенгайди. Қабул қилинганларнинг 445 нафари комсомол, 79 нафари хотин-қизлар эди. Бу тадбир моддий неъматлар ишлаб чиқарувчилар ўртасида коммунистлар сонини яна ҳам кўпайтиришга ёрдам берди. Областдаги мавжуд 32 та йирик корхонада партия аъзолари сони бир йўла 5 процентга кўпайди.

Улуғ Ватан уруши йиллари бошланғич партия ташкилотлари ва барча коммунистлар учун жиддий синов даври бўлди. Ўша йилларда саноат ишлаб чиқаришида банд бўлган коммунистлар сони 9250 кишидан 12690 кишига кўпайди. Қишлоқ жойларда ҳам коммунистлар сафи 1,5 мартадан кўпроқ ўсди. Буюк Ғалаба арафасида область партия ташкилоти сафида 32 минг 734 коммунист бор эди.

Кейинги беш йилликлар давомида шаҳар ва район партия ташкилотларининг сафи яна ҳам ўсди, мустаҳкамланди. Ҳозирги пайтда областимизда 176 мингдан ортиқ коммунист меҳнат қилмоқда. Уларнинг актив иштироки билан ўн биринчи беш йиллик топшириқлари барча кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли адо этилмоқда. Саноатчилар, қурувчилар, транспортчилар, қишлоқ хўжалик ходимлари юбилей йилини янги зафарлар билан нишонламоқдалар. Ўтган ойлар давомида планга қўшимча равишда неча ўнлаб миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Ялпи маҳсулотда давлат Сифат белгисини олган буюмлар салмоғи 30 процентдан ошди.

Бошланғич партия ташкилотлари меҳнатни ташкил этишнинг янги формаларини жорий этиш, ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштириш устида алоҳида қайғурмоқдалар. Ҳозирги кунда 13 мингдан ортиқ бригада пудрат усулида ишламоқда. Улар ялпи саноат маҳсулотининг 60 процентини тайёрлаб бермоқдалар. Кейинги йилларда 70 та участка, цех ва ишлаб чиқариш комплекс механизациялаштирилди ва автоматлаштирилди. 1637 та янги технологик жараён жорий этилди, кўплаб янги агрегатлар ўрнатилди.

А. АБДУҚОДИРОВ,
Тошкент область партия комитети партия архивининг мудири.
П. ЦАПЛИН,
илмий ходим.

Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати коллективи эришаётган улкан муваффақиятларга коммунистлар катта ҳисса қўшмоқдалар. Суратда: республика юбилейи шарафига ўтказилган мусобақа ғолибларидан пressловчи З. Б. Коршикова (чапдан), слесарь С. П. Казановский, прессловчи, область Советининг депутати Л. И. Бородина, ремонтчи-слесарлар бригадаси бошлиғи Э. Г. Рунце, волочильщица, II ва III даражали Меҳнат шуҳрати ордени кавалери А. Шек, прессловчи, Чирчиқ шаҳар партия комитетининг аъзоси З. И. Демина, прессловчи М. А. Идрисова, слесарь П. Е. Штанько, автослесарь С. Г. Рогозина ва электромонтёр Д. Шин ўртоқларни кўриб турибсиз.

В. Портнов фотоси.

РАҚАМЛАР ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

● **ТОШКЕНТ** область партия ташкилоти составида 7 та шаҳар, 10 та шаҳар-район, 15 та қишлоқ-район партия комитетлари, 4312 та бошланғич, 5058 та цех партия ташкилотлари, 5198 та партия группаси бор.

● **ПАРТИЯ** сафларига 176 минг 314 коммунист бирлашган. Коммунистларнинг 54 проценти ишчилар ва колхозчилардир.

● **МЕҲНАТ** коллективларида ва турар-жойларда 827 та оммавий-сиёсий ишлар кабинети ва бурчаги, 2743 та қизил бурчак, 398 та агитация майдончаси, 962 та илмий атеизм кабинети ва бурчаги ишлаб турипти. Уларнинг аксариятига коммунистлар бошчилик қилмоқдалар.

ҲАМИША ОЛДИНДА

Ҳар йили катта байрамлар арафасида колхозимиз маданият саройи ҳамқишлоқлар билан гавжумлашиб кетади. Улар орасида уруш ва меҳнат ветеранларини ҳам, ўрта мактабни яқиндагина тамомлаб, колхозга аъзо бўлиб кирган йигит-қизларни ҳам кўриш мумкин. Ветеранларга боқиб, киши кўз ўнгида бир зум ўтмиш гавдаланса, ёшларга боққанда яна ҳам гўзал истиқбол намоён бўлади.

Урушдан олдин ҳам, ундан кейин ҳам шу колхозимиз территориясида 5—6 та кам қувватли хўжаликлар бўларди. Уларда техника ҳам, ишчи кучи ҳам кам эди. Ҳар бирида 5—10 нафардан коммунист меҳнат қиларди. Колхозчилар ёз бўйи ишлаб, кеч кузда аранг 7—10 центнердан пахта ҳосили олишарди.

Хўжаликлар бирлашиб, «Ўзбекистон» колхози ташкил топгач, манзара бутунлай ўзгарди.

Колхозимиз партия ташкилоти ҳисобида 151 коммунист ва 7 партия аъзолигига кандидат бор. Уларнинг ҳаммаси маълум партиявий топшириққа эга.

Бу йил биз 954 гектар ерга пахта эккан эдик. Эрта баҳордан қилинган ҳалол меҳнат кузда яхши самаралар берди. Ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил йиғиштириб олиб, давлатга жами 3350 тонна қимматбаҳо хомашё сотдик ва планни муваффақиятли адо этдик. Коммунистлардан Ким Илларион, Ан Виктор бошлиқ бригадаларда ҳосилдорлик 40 центнерга етди. Ҳосилнинг кўпгина қисми машиналарда териб олинди.

Коммунистлар эндиликда қудратли кучга айланган. Улар ҳиссаси билан ҳар йили хўжалигимиз 6 миллион сўмлик даромад қиляпти. Бу даромаднинг каттагина қисми колхозчиларнинг маданий турмуш шароитини яхшилашга сарфланмоқда.

Кейинги йилларда колхоз марказида кўркам маданият саройи ва ёзги клуб, 4 жойда кутубхона, болалар шифохонаси, 5 жойда медицина пункти, йил бўйи ишловчи 5 та болалар боғчаси ва яслиси қурилди. Кооператив усулда уй-жой қурилиши кейинги пайтда кенг қулоч ёймоқда. Шу усулда бир йил ичида 19 та уй қуриб битказилди.

Марказий участкадаги хонадонлар тўла телефонлаштирилган, радиолаштирилган, газлаштирилган. Табиий газ қувурлари энди дала шийпонлари томон тортилмоқда. Ҳозиргача 13 та дала шийпонига табиий газ етиб борди. 11 та шийпон эса телефонлаштирилди. Бу ишларни бажаришда партком аъзолари бош-қош бўлмоқдалар. Уларга маълум иш участкаси бириктириб қўйилган. Шу участкаларда ишнинг намунали боришини таъминламоқдалар.

С. ТУРСУНОВ,
Коммунистик районидаги «Ўзбекистон» колхози партия комитетининг секретари.

РОЗИҚОВЛАР СУЛОЛАСИ

У бош заводнинг оғир шлангли кабеллар цехида ишлайди. Бу цех энг йирик ва пешқадам коллектив бўлиб, унга Коммунистик меҳнат коллективи деган юксак ном берилган. Жалил Розиқов ҳозир ана шу цехнинг катта мастери. Тиним нималигини билмайди. Уззу-кун тик оёқда, станок ва машиналар оралайди, ишчилар билан суҳбатлашади. Уларга йўл-йўриқлар кўрсатади, қимматли маслаҳатлар беради.

Коммунист Жалил Розиқов кўп йиллардан бери цех бошланғич партия ташкилотига етакчилик қилиб келмоқда. Цех коммунистлари ишлаб чиқаришда ҳам, партиявий ва жамоат топшириқларини бажаришда ҳам актив фаолият кўрсатмоқдалар.

— Ишлаб чиқариш планларини мунтазам бажариш билан кифояланмаслик лозим, — дейди Жалил ака.— Коммунист деган ном кишига ижтимоий ҳаётда актив қатнашиш, ўз ишларига меҳр қўйиш, шу билан бирга ўз ўртоқлари, ҳамкасбларининг, бутун коллективнинг фаолияти ва юмуши билан ҳам қизиқиш мажбуриятини юклайди.

Жалил Розиқов мана қирқ йиндирки, коллектив ташвиши билан яшайди, коллектив иши учун жон куйдиради. Шунинг учун ҳам заводдагилар унинг номини ҳурмат-эҳтиром билан тилга оладилар.

Кишининг ёши ўтган сайин, ортга назар ташлайдиган, ўтган йилларини хотирлайдиган, ким эдиму, ким бўлдим, дея ўз-ўзига сарҳисоб берадиган бўлиб қолар экан. Жалил ака ёшлик йилларини эсласа, беихтиёр кўзларида ёш қалқийди.

...Уруш ўн етти ёшли Жалилни ҳам отадан, ҳам онадан, ҳам акадан жудо қилди. Оғир дамлар эди. Ҳар бир кишининг икки киши учун ишлашига тўғри келарди. 12—16 соатлаб меҳнат қилинар, баъзан ҳафталаб заводда қолиб кетиларди. Станоклар ёнида бир зумгина тин олинарди. Чунки фронт учун завод маҳсулоти жуда ҳам зарур эди. Аёллар, кексалар ва ўспиринлар фронт учун, ғалаба учун фидокорона меҳнат қилишарди. Шу йилларда ёш Жалил чиниқди, камол топди.

Улуғ Ватан уруши йилларида Москва яқинидан Тошкентга кўчириб келтирилган кабель заводи бугунги кунга келиб Ўрта Осиёда энг йирик ишлаб чиқариш бирлашмасига айланди. Жалил Розиқов эса оддий ишчиликдан катта мастерликкача бўлган йўлни босиб ўтди. Етти йиллик давлат планларини муваффақиятли бажарганлиги учун, кабель заводи коллективи 1966 йили Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди. Оғир шлангли кабеллар цехининг мастери Жалил Розиқов эса Ватаннинг юксак мукофоти — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига сазовор бўлди. Унинг кўксини Ленин ордени ва қаҳрамонлик Олтин Юлдуз медали безади.

Кўпинча ёшлар Жалил акадан: «Ўртоқ мастер, бордию ёшариб қолсангиз, қайси касбни танлаган бўлардингиз?» — деб сўрашади. У эса ҳеч иккиланмай: «Албатта кабелсозликни», — деб жавоб қайтаради. Чунки бошқа касб эгаси бўлишни ҳатто тасаввур ҳам эта олмайди. Унинг бутун умри завод билан, кабелсозлар билан боғлангандай. Завод Жалил ака учун иккинчи уй, иккинчи оила бўлиб қолган. Унинг умр йўлдоши Муҳаббат, ўғли Иброҳим, ака-укаларининг фарзандлари ҳам шу корхонада, шу цехда меҳнат қилишади.

Оғир шлангли кабеллар цехининг Жалил Розиқов мастерлик қилаётган резина маҳсулотлари участкасида кабеллар устига қопланадиган резина маҳсулотлари ишлаб чиқарилади. Кабелсозлар бу маҳсулотни кабелларнинг «қўйлаги» ҳам дейишади. Оғир шлангли кабеллар сифати кўп жиҳатдан мана шу участка ишчиларининг меҳнатига боғлиқ. Буни катта мастер қалбдан ҳис этади. Биргина Жалил ака эмас, балки участканинг барча ишчилари буни яхши билишади. Шунинг учун ҳам улар маҳсулот сифатига алоҳида эътибор бермоқдалар.

Резина маҳсулотлари участкаси коллективи ойлик топшириқларни мунтазам равишда ортиғи билан бажармоқда. Ҳасан Тўғонов, Нина Марякова, Мақсуд Зоҳидов, Тўхтапўлат Абдураҳмоновлар ҳам Жалил ака сингари заводнинг ветеранларидир. Улар ўзларининг кўп йиллик иш тажрибаларини ёшларга сидқидилдан ўргатмоқдалар. Жалил аканинг шогирдлари ҳозир 50 кишидан ошиб кетган.

Заводга кираверишда бир харита бор. Унда «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасида чиқарилаётган маҳсулотларнинг қайси шаҳар, республика, хорижий мамлакатларга жўнатилаётганлиги тасвирланган. Жалил ака кўпинча бу харита олдида тўхтаб, унга разм солганича ўйга толади. Кабеллар... Улар метро поездларини ҳаракатга келтиришда, нефть қудуқлари кўзини очишда, хонадонларни чароғон қилишда — халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида ишлатилади. Харитага боқар экан, унинг қалби ифтихор туйғуларига тўлади. Халқ хўжалиги учун жуда зарур бўлган маҳсулотлар ишлаб чиқаришга оз бўлсада ҳисса қўшаётганидан ғурурланади.

Б. САЙДАЛИЕВ.

РАҚАМЛАР ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

● **КОММУНИСТЛАРНИНГ** 160 нафари 50 йиллик ва ундан кўпроқ партия стажига эгадир.

● **ПАРТИЯ** сафлари йил сайин кенгайиб бормоқда. Агар 1976 йилда партия аъзолигига кандидатликка 5297 киши қабул қилинган бўлса, 1983 йилда 6877 киши қабул қилинди. Ўн биринчи беш йиллик давомида коммунистлар 14,2 минг кишига кўпайди.

● **ҚУРИЛИШЛАРДА** ўн минглаб киши меҳнат қилмоқда. Улар орасида 17 мингга яқин коммунист ва партия аъзолигига кандидат бор. Коммунистлар 402 та бошланғич, 365 та цех партия ташкилотларига ва 455 та партия группасига бирлашганлар.

● **СИЁСИЙ** маориф ва иқтисодий таълим системасида 23 мингдан ортиқ пропагандист тингловчилар билан машғулотлар ўтказаяпти. Пропагандистларнинг 19 минг 695 нафари ёки 85 проценти коммунистлардир.

● **МАРКСЧА**-ленинча таълим системасида 720,4 минг киши билим олмоқда. Уларнинг 158,4 минг нафари коммунистлардир.

● **ПАРТИЯ** комитетларининг 2353 сиёсий докладчиси, 2419 сиёсий ахборотчи ва 5759 агитатор меҳнаткашлар ўртасида катта оммавий-сиёсий ишлар олиб бораяпти.

● «Ташзаготлубпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг Солдатскоедаги экспериментал-механика заводи коллективи Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 60 йиллик тўйини муносиб кутиб олмоқда. Суратларда қутлуғ сана шарафига ўтказилган социалистик мусобақада унумли ишлаган корхона ишчи-хизматчиларидан В. Зазулин, (чапда), Л. Ким, Г. Антоненко, А. Усмонов, А. Деевларни кўриб турибсиз.

В. Портнов фотолари.

ОММАЛАШТИРСА АРЗИЙДИ

ҲАР БИР ИШ ЖОЙИ АТТЕСТАЦИЯДАН ЎТАДИ

«ТАШСЕЛЬМАШ» заводи коллективи тўрт йилдан буён СССР Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги корхоналари ўртасида иш жойини аттестация қилиш бўйича ташкил этилган мусобақада қатнашмоқда. Машинасозлар бу мусобақа асосида ишлаб чиқаришнинг янги-янги резервларини қидириб топмоқдалар ва ишга солмоқдалар. Корхона 1981 йилда кўрик-конкурс якунлари бўйича учинчи даражали диплом билан мукофотланди. 1982 ва 1983 йилларда эса турдош корхоналар ўртасидаги беллашувда ғолиб чиқиб, биринчи даражали диплом олди ва пул мукофоти билан тақдирланди. Коллективнинг иш жойини аттестациядан ўтказиш бўйича тўплаган тажрибаси бошқалар учун ибратлидир. Қуйида завод меҳнатни ташкил этиш ва иш ҳақи бўлимининг катта инженери В. А. КЛЕМЕНТЬЕВнинг шу ҳақдаги мақоласи билан танишасиз.

— Иш жойини аттестация қилиш, унга паспорт тузиш ишларига анча вақт пухта тайёргарлик кўрилди. Ўтган беш йиллик охирида министрлигимиз бўйича тадқиқот ўтказилиб, тармоқда ишлаб чиқариш ҳажми кўпайиши баравариданишчи кадрларга эҳтиёж ортиб бораётганлиги маълум бўлди. Бундай вазият ишчи жойи сонининг интенсив кўпайиши оқибатида вужудга келди. Корхоналар ишлаб чиқаришнинг имкониятларини кенгайтиришга интилиб, кўпинча асбоб-ускуналар сонини кўпайтириш ва янги ишчи жойларини ташкил этиш йўлидан борган эдилар.

Бунинг олдини олиш мақсадида министрлигимиз тармоқнинг барча корхоналарида қанча ишчи ўрни борлиги, меҳнатни ташкил этиш даражасини аниқлашга киришди. Натижада ишлаб чиқаришни илмий асосда ташкил этиш, меҳнат шароитларини яхшилаш, ишлаб чиқаришнинг механизациялаш ва автоматлаштириш мумкин бўлган занжирларини аниқлаш йўлида амалга ошириладиган тадбирлар белгиланди. Шу тадбирлар иш жойларини аттестация қилиш деб аталди.

Бу аттестация иш жойларини такомиллаштириш ва уларни камайтириш бўйича йирик умумтармоқ тадбирига айланди. Маънавий ва моддий рағбатлантириш чораларининг махсус системаси жорий қилинди. Аттестация натижалари ишчи кадрларга бўлган эҳтиёжни камайтириш, меҳнат шароитларини яхшилашга қаратилган бутун бир комплекс инженерлик ва ташкилий тадбирлар учун яхши негиз бўлди. Фақатгина тармоғимизда амалга оширилган бундай ишлар натижасида ишчи ўрнини 12 мингга камайтириш, кўпстанокчилар сонини 5—6 процент кўпайтириш имкони туғилди.

Заводимиз коллективи ҳам бу иш билан қатъий шуғулланди ва тармоқда биринчилардан бўлиб иш жойини аттестация қилишга киришди. Завод бўйича умумкорхона комиссияси ташкил этилди. Унинг составига технологик ва ремонт хизматлари, меҳнатни ташкил этиш ва иш ҳақи, меҳнат муҳофазаси ва техника хавфсизлиги бўлимлари, касаба союз комитети вакиллари кирдилар. Ҳар йили аттестацияни ўтказиш графиги тузилади. Цехлардаги шундай комиссиялар иш жойларида меҳнатни уюштириш аҳволини таҳлил қиладилар ва шунга мувофиқ материалларни завод комиссиясига ҳавола этадилар. У эса бевосита цехлардаги иш жойларида аттестацияни ўтказади.

Бу муҳим тадбир икки босқичда амалга оширилади. Биринчи босқичда тафтиш ўтказилади, иккинчисида эса иш жойлари аттестация қилинади. Заводда қанча ишчи ўрни бор? Буни ҳеч ким шу вақтгача ҳисоблаб чиқмаган эди. Аттестация баҳонасида уни ҳисоблаб чиқишга тўғри келди. Фақатгина аттестация қилиниши лозим бўлган иш ўринлари сони 3322 тани ташкил этди.

Шу нарса ҳам маълум бўлдики, асбоб-ускуналар кўп ўрнатилгани ҳолда улардан унумли фойдаланилмаяпти, улар тўла қувват билан ишламайди. Шунинг учун ҳам иш жойида тартибни мустаҳкамлашга киришиб хато қилмаган эканмиз. Фақатгина 1983 йилда 436 иш ўрни аттестация қилинди. Аттестация қилинмаган иш ўринлари бўйича материаллар зарур тадбирларни ишлаб чиқиш учун технологик ва ремонт хизматларига юборилди. Ҳозирги вақтда заводда 2835 ишчи ўрни аттестация қилинган. Бу барча ишчи ўрнининг 84,4 процентини ташкил этади. Шу мақсадда амалга оширилган техникавий-ташкилий тадбирлар туфайли кўрилган иқтисодий самара 102,3 минг сўмни ташкил этди. Ортиқча 86 иш ўрни қисқартирилди. 42 та асбоб-ускуна бошқа корхоналарга релизация қилинди. Аттестацияга киришилган 1980 йилдан бери заводда ишчи ўрни 213 тага қисқарди. Бу билан 281 ишчи бошқа ишларни бажаришга ўтказилди.

Иш ўрнини аттестация қилишнинг аҳамияти, айниқса, меҳнатни ташкил этиш ва пировард натижаларга қараб ҳақ тўлашнинг бригада формасига ўтиш вақтида янада яққолроқ билинди. Чунки бригадаларни ташкил этиш ҳар бир ходимнинг манфаатини умуман завод ишлаб чиқариши манфаати билан энг кўп даражада уйғунлаштиришга қаратилган. Шунинг учун ҳам иш ўрнини аттестация қилиш ишчи билан технологик хизматнинг ҳамкорлигини мустаҳкамлади.

Меҳнатни ташкил этиш даражасини ошириш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқилаётганда, биринчи навбатда, асбоб-ускуналардан бевосита фойдаланувчи ишчилар ва мастерларнинг иш жойини планлаштириш, уни зарур асбоб-анжомлар билан таъминлаш, ёритиш, вентиляция қурилмаларини ўрнатиш ва заготовкалар билан таъминлаш, меҳнатни нормалаш ҳақидаги фикр-мулоҳазалари ҳисобга олинади. Табиийки, комиссия ҳар бир иш жойидан юксак даражада самарали фойдаланишни таъминлашга ёрдам берадиган ечимларни ишлаб чиқади.

Моддий ва маънавий рағбатлантириш тадбирлари системаси ҳам иш жойларини такомиллаштириш бўйича изланишлар олиб боришни тақозо этади. Заводда ишчи ўринларини қисқартириш бўйича энг яхши тадбир учун кўрик-конкурс эълон қилинди. У 1985 йилда якунланади. Цех ва бўлимлар коллективлари учун учта пулли мукофот таъсис этилди. Бундан ташқари, йил якунлари бўйича мукофот миқдорини 15 процент кўпайтириш, қимматли совғалар билан ва ижодий командировкалар билан рағбатлантириш назарда тутилган. Айни вақтда энг яхши новаторларнинг номи меҳнат шон-шуҳрати китоби, «Ҳурмат тахтаси»га ёзилади. Иш ўрнини камайтиришга олиб келувчи ҳар бир тадбир учун мукофот тўланади.

Заводимизда меҳнатни илмий уюштиришнинг типовой лойиҳалари бўйича токарлик, фрезерлик, пайвандловчилик, қуювчилик, слесарлик ва бошқа шу каби оммавий касблар бўйича иш жойлари уюштирилди. Масалан, қуюв цехининг стерженлар бўлинмасида иш ўринлари қайта планлаштирилди, стерженлар тайёрлаш учун янги машина ўрнатилди. Бу ишчиларнинг меҳнат унумдорлигини 18 процент ошириш, айни вақтда ишлаб чиқариш маданиятини юксалтириш имконини берди. Механик-йиғув цехларида токарлар, фрезерчилар, тиш очгичларнинг иш ўринлари қирқиш, ўлчаш ва ёрдамчи анжомлар турадиган махсус жавонлар билан таъминланди. Пластмасса цехида янги термопластавтоматлар жорий қилинди. Улар олдингиларидан анча унумлидир. Шпиндел барабанларини йиғиш участкасида горизонтал-биқиқ конвейер ўрнатилди. Асбобсозлик ва ремонт цехларида слесарларнинг иш ўринлари асбоб-ускуналарнинг типовой комплектлари, ёрдамчи асбоб-ускуналар билан жиҳозланди.

Иккинчи ва учинчи даражали Меҳнат шуҳрати орденлари кавалери Д. Атаманов раҳбарлигидаги пайвандловчилар бригадаси прогрессив оснастка ва янги йиғув асбоб-ускуналарини жорий қилиш ҳисобига айрим иш ўринларини қисқартиришни таклиф этди. КПСС XXVI съезди делегати, бригадир Ю. Степаненко ташаббуси билан иккита бригада ўрнига ягона оралиқ бригада ташкил этилди. Бу билан айрим ишчи кучлари тежаб қолинди. Катта мастер В. Островский комплекс оралиқ бригада ташкил этиш зарурлигини асослаб берди. Бунинг натижасида майда деталларни пресслаш участкасида иш ўрни 12 тага камайди. Бевосита ишчи-хизматчиларнинг ташаббуси билан амалга оширилган бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Иш ўрни қисқарган машинасозлар заводдан бўшаб кетмадилар. Чунки улар олдиндан малакаларини оширишди, янги касбларни ўрганишди. Шу мақсадда заводда тадқиқот олиб борилди ва 60 мутахассислик бўйича иккинчи ёки турдош касбларни эгаллашга қаратилган курслар ташкил этилди. Бу курсларда 1163 киши ёки ишчиларнинг 35 проценти ўқидилар. Ҳозирги вақтда ҳар йили заводда янги ва қўшимча касбларга 300 га яқин ишчи, бригадир ва уларнинг резервлари ўқитилмоқда.

Коллективимиз давлат планлари ва зиммага олинган социалистик мажбуриятларни шараф билан бажараётган, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олган экан, бунда иш жойини аттестация қилиш юзасидан кўрилган ва ҳозирги вақтда амалга оширилаётган тадбирлар ҳам катта роль ўйнаганлигини қайд этиш лозим.

В. КЛЕМЕНТЬЕВ,
«Ташсельмаш» заводи меҳнатни ташкил этиш ва иш ҳақи бўлимининг катта инженери.

КЎРСАТКИЧЛАР ЯХШИ

ТОШКЕНТ ремонт-механика тажриба заводида юбилей йили топшириқларини муддатидан илгари бажариб, келаси йил ҳисобига меҳнат қилаётган коллективлар сони тобора ортиб бораяпти. Бунга кўп жиҳатдан мавжуд асбоб-ускуналарни тўла қувватлар билан ишлатилиши ҳамда технологик жараёнларни яхшилашга кейинги йилларда катта эътибор берилаётганлиги туфайли муваффақ бўлиняпти.

Айниқса, Илья Татариченко етакчилик қилаётган бригада слесарларининг кўрсаткичлари ҳар қачонгидан юқори бўлмоқда. Улар топшириқларни ҳамда социалистик мажбуриятларни ортиғи билан бажариб, меҳнат беллашувида пешқадамлик қилишмоқда. К. Раҳимов, А. Каримов, И. Язиков сингари тажрибали слесарларнинг кунлик иш кўрсаткичи 150 процентни ташкил этмоқда. Бригададаги бундай ишлаб чиқариш илғорларининг жонкуярлиги билан йил бошидан бери 262 минг сўмлик маҳсулот тайёрланиб, двигателлар учун қўшимча 91 комплект детал ремонт қилиб берилди. Ҳозирги кунда илғор бригада коллективи 1985 йилнинг сўнгги квартали ҳисобига маҳсулот тайёрламоқда.

Р. АҲМАДАЛИЕВ.

ПАРКЕНТЛИК ЧЕВАР

У ЁШЛИГИДАН тикувчилик касбига жуда қизиқар эди. Аммо тажрибали чевар бўлиш учун фақат қизиқишнинг ўзи кифоя қилмас экан. Жўрахон буни фабрикага келган дастлабки вақтлардаёқ тушунди. Ана шундай оғир дамларда кўп ёшларга тикувчилик сирларини ўргатиб, устозлик қилаётган Азиза опа Норбоева унга ҳам мураббийлик қилди.

Айни кунларда эса нормани муттасил ошириб, илғорлар сафида бормоқда. Унинг меҳнат календарида келаси йилнинг биринчи квартали якунланай деб қолди. Илғор чевар бунга ойлик пландаги 1800 сўмлиқ ўрнига 2600—2700 сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга мушарраф бўлаётганлиги туфайли ҳам эришмоқда. Ойлик ўртача иш кўрсаткичлари 140—150 процентни ташкил этмоқда.

Чеварнинг Барно Исоқова, Муқаддас Мирсолиҳова каби ўнлаб касбдошлари ҳам унумли меҳнат қилмоқдалар. Улар ҳам нормани доим ошириб бажариш билан Паркент тикувчилик фабрикаси коллективининг меҳнат ютуқларига муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

М. МИРКАМОЛОВ.

ЧОРВА ҚИШЛОВИ КУНДАЛИГИ

ТАДБИРЛАРИ АМАЛДА

БУ ЙИҒИЛИШ бундан икки ярим ойча аввал бўлиб ўтган эди. Ўшанда чорва қишловини уюшқоқлик билан ўтказиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни кўпайтириш тўғрисида сут соғувчилар, молбоқарлар, ферманинг техник ходимлари сўзга чиқиб, қишловни намунали ўтказиш юзасидан ўз таклиф-мулоҳазаларини ўртага ташладилар. Уларнинг тавсиялари, истаклари асосида тадбирлар белгиланди.

— Бу тадбирларда, — дейди колхоз раиси Ходимат Қуронбоев, хўжалигимиздаги мавжуд 197 бош қорамолнинг ҳаммасини қишловдан соғлом олиб чиқилишини таъминлаш, олинган наслларни авайлаб-асраш, фермадаги сенаж бостириладиган ўра таги ва деворларини бетон билан қоплаш, комплексда янги туғилган бузоқлар учун алоҳида-алоҳида катаклар қуриш ва бинони иситиш, чорвадорлар хиёбонини кенгайтириш, ферма хизматчилари дам оладиган уйни капитал ремонтдан чиқариш, энг муҳими жамғарилган ем-хашакни исроф қилмаслик каби қатор режалар кўзда тутилган эди. Бу ишларнинг анчагинаси бажарилди.

Ана шу мажлисда чорвадорлар: ҳар бир сут соғувчига у топшираётган сутнинг ёғлилигига қараб ҳақ тўлаш кераклиги, бироқ кейинги йилларда бу масалага кам эътибор берилаётгани тўғрисида жон куйдириб гапиришди. Бу таклиф ҳам инобатга олинди. Эндиликда соғувчилар орасида ташкил этилган социалистик мусобақа шартларида сут миқдори билан бирга ёғлилиги ҳам асосий кўрсаткич сифатида қайд этилмоқда. Шунинг учун ҳам сутнинг ёғлилиги ошди ва нормадаги 3,6 ўрнига 4 процентни ташкил этмоқда.

Хўжаликда бу йил мустаҳкам озуқа базаси яратилди. 538 тонна беда пичани, 66 тонна табиий хашак, 14 тонна сомон, 40 тонна ўт уни тайёрланди, 1780 тонна силос, 905 тонна сенаж бостирилди. Озуқа цехининг мунтазам ишлаётганлиги туфайли омухта ем, бузоқлар учун эса атала ва чалоб тайёрлаш ишлари яхши йўлга қўйилди. Озуқа ошхонаси рационни бойитиш, берилаётган маҳсулотлар тўйимлилигини оширишда ҳам муҳим роль ўйнамоқда. Ҳозирги пайтда соғиладиган ҳар бир сигирга бир кеча кундузда 14 килограмм силос, 8 килограмм сенаж, ҳар килограмм сут ҳисобига 300 граммдан ем, 20 килограмм барди, хашак аралашгани ҳолда 3 килограмм ўт уни, 10 килограмм озуқа лавлагиси берилмоқда. Натижада сут соғиб олишда ўтган йилдагига қараганда сезиларли ютуқлар қўлга киритилди. Масалан, шу йилнинг ўн ойи ичида ҳар бир сигирдан 1983 йилнинг шу муддатидагидан 54 килограмм кўп яъни 2287 килограммдан сут соғиб олинди. Ялпи сут тайёрлаш ҳажми план бўйича 1009 тонна бўлгани ҳолда 880 тоннага яқин сут тайёрланди.

Сут миқдорини кўпайтириш кўп жиҳатдан чорва моллари сақланадиган биноларнинг ҳолатига боғлиқдир. Бу ерда ҳар бирига 200 тадан сигир сиғадиган 2 та замонавий чорвачилик корпуси, 263 бузоққа мўлжалланган қайта реконструкция қи-

РЕПОРТАЖ

линган молхона, сигирларни сайр қилдириш учун кенг майдон мавжуд. 105 та бўғоз сигир сақланаётган бостирма ҳам санитария талабларига мос даражада қурилган.

Фермада сигирлар учун алоҳида туғуруқхона ташкил этилган. Унинг ёнгинасидаги хонада янги туғилган бузоқлар 3—4 соат «нафас ростлаб» олгач, кейин асосий яшаш жойларига ўтказилади.

— Бузоқлар парвариши алоҳида эътиборда, — дейди чорвачилик бўйича раис ўринбосари Абдуқаюм Жуматоев,— хўжалигимиз областимиздаги бошқа колхоз, совхозларга насл етиштириб беришни ўз зиммасига олган. Бу, албатта, чорвадорларимиз зиммасига катта масъулият юклайди. Улар бу масъулиятни тўла ҳис қилиб ишламоқдалар.

Кенг, озода, ёруғ, ҳарорати нормал даражадаги бузоқхонани айланганимизда бунинг гувоҳи бўлдик. Қора-ола зотли дуркун бузоқлар сони бу ерда ҳар куни кўпайиб бормоқда.

Фермадаги ишларнинг яхшиланаётгани ҳақида гап борар экан, осеменатор Галина Яковлевна Каменева номини ҳурмат билан тилга олишди. Унинг бу колхозга келганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Лекин ўз ишига сидқидиллиги, жамоат чорвачилигини ривожлантириш йўлидаги жонбозлиги туфайли кейинги йиллар ичида сигирларнинг қисир қолишига барҳам берилди, моллар зотдорлиги эса биргина шу хўжаликда эмас, Оржоникидзе районидаги бошқа хўжаликларда ҳам яхшиланди. У билан суҳбатлашганимизда «одамларга яратиб берилаётган яхши шароит унумли ишлашимизда муҳим роль ўйнаяпти», деди. Бу фикрни кекса ва моҳир сут соғувчи Роҳат опа Ғофурбекова ҳам қўллаб-қувватлади.

— Ёшим етмишдан ошди, — дейди онахон, — фермада қирқ йилдан бери ишлайман, ҳаммамиз аҳилмиз, шу жойдан обрў-эътибор орттирдим, кўп шогирдлар етиштирдим. Фарзандларим «энди дам олинг», деб неча бор айтишди. Лекин фермасиз қандай яшашим мумкин...

Кўксини партия ва ҳукуматимизнинг қатор орден ва медаллари безаб турган бу онахон яқинда ўз набирасини фермага бошлаб келди. У касбдошларига ҳазиллашиб: «шу 15 ёшли Умида қизим Моҳира опасига етиб олган куни мен дам олишга кетаман», дедилар. Моҳира Шодмонова Роҳат опанинг шогирди, илғор сут соғувчи. Бу йил қишлоқ хўжалик институтини сиртдан ўқиб битиряпти. Бу ютуқлари учун устозидан миннатдор.

Илғор соғувчилар Тожихон Аҳмедова, Мактуба Салимова, Моҳира Ғофирбековалар ҳам ўз мураббийларининомини меҳр билан тилга олишди.

— Фермамизда асосан ёшлар ишлашади, — дейди М. Салимова, — шинамгина дам олиш уйимиз бор. У ерда телевизор, радио, приёмник, газета журналлар муҳайё. Аммо кўп йиллардан бери ишдан кейин ювинадиган хонамиз, аёллар гигиенаси бурчаги йўқ эди. Роҳат опамизга айтдик. Улар колхоз маъмуриятига мурожаат қилдилар. Тез орада истагимиз амалга оширилди. Шинамгина душ, кийимхона қуриб беришди.

Чорвадорлар уйи — дам олиш хонасигина эмас, балки, қизиқарли лекциялар, мароқли суҳбатлар маскани ҳамдир. Бу ерда район «Билим» жамиятининг лекторлари, қишлоқ ўқитувчилари турли мавзуларда лекция ва суҳбатлар ўтказмоқдалар.

Чорвадорлар бундай ғамхўрликларга жавобан ғайрат ва шижоат билан меҳнат қилиб, қишловни намунали ўтказмоқдалар.

С. ҲАСАНОВ,
Оржоникидзе районидаги «Коммунист» колхози.

ЧЕТ ЭЛ ЯНГИЛИКЛАРИ

ҲАМКОРЛИК МАСАЛАЛАРИ МУҲОКАМА ҚИЛИНМОҚДА

БРЮССЕЛЬ. Бу ерда СССР билан Бельгия—Люксембург иқтисодий иттифоқи ўртасида иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлик масалалари билан шуғулланувчи аралаш комиссиянинг XI сессияси очилди. СССР ташқи савдо министрининг ўринбосари А. Н. Манжуло бошчилигидаги совет делегацияси сессия ишида иштирок этиш учун бу ерга келди.

СССР билан Бельгия—Люксембург иқтисодий иттифоқи ўртасида тузилган битим қандай бажарилаётганлигини кузатиб бориш учун 1969 йилда ташкил этилган комиссия бир томондан Совет Иттифоқи билан, иккинчи томондан Бельгия ҳамда Люксембург ўртасида савдо-сотиқ алоқаларини мустаҳкамлашда муҳим роль ўйнамоқда. Совет Иттифоқи билан Бельгия—Люксембург иқтисодий иттифоқи ўртасидаги товар обороти ҳажми йил сайин ўсмоқда. Агар 1980 йилда товар обороти 1244,7 миллион сўмни ташкил этган бўлса, 1983 йилга келиб эса 1621,4 миллион сўмдан иборат бўлди.

СССР Бельгия — Люксембург иқтисодий иттифоқи мамлакатларига машиналар, асбоб-ускуналар ва транспорт воситалари, нефть ва нефть маҳсулотлари, химиявий маҳсулотлар, ёғочтахта сотиб, ўзи эса машина ва ускуналар, қора металлар прокати, пўлат трубалар, химия маҳсулотлари, озиқ-овқат моллари харид қилмоқда. Бельгия ва Люксембург СССР билан ўзаро фойдали савдо-иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорликни авж олдиришдан манфаатдор эканликларини изҳор қилмоқдалар.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● ХАНОЙ. Тропик метеорология ва тайфунлар табиатини ўрганиш соҳасида биргаликдаги Совет—Вьетнам тадқиқотларининг иккинчи босқичи муваффақиятли тугади. Олимларнинг интернационал коллективи табиатнинг ана шу ҳодисаси тўғрисида янги муҳим маълумотлар олди, тайфунларнинг келиб чиқиш хусусиятларини аниқлади.

Совет ва Вьетнам олимлари ўтказаётган тадқиқотлар — ўтган йили СССР билан ВСР ўртасида имзоланган иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлик узоқ муддатли программасида кўзда тутилган биргаликдаги ишларнинг йўналишларидан биридир.

● КОБУЛ. БАХТАР агентлигининг хабар беришича, Афғонистон Демократик Республикаси революцион кенгаши президиуми Афғонистон халқ демократик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, генерал полковник Абдул Қодирни АДР Революцион Кенгаши раисининг биринчи ўринбосари этиб тайинлади.

Революцион Кенгаш президиуми АХДП Марказий Комитетининг аъзоси, генерал-майор Назар Муҳаммадни миллий мудофаа министри этиб тайинлади. Назар Муҳаммад шу вақтгача республика қуролли кучлари бош штабининг бошлиғи эди.

● ГАВАНА. Куба Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, республика Давлат Кенгаши ва Министрлар Совети Раиси Фидель Кастро ФРЕЛИМО партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Мозамбик ташқи ишлар министри Жоаким Альберту Чиссанони қабул қилди. У Куба ташқи ишлар министри Исидоро Мальмиерканинг таклифига биноан бу ерга визит билан келган эди.

Қардошларча дўстона вазиятда ўтган суҳбат чоғида халқаро вазият масалалари ва икки томонлама ҳамкорлик масалалари муҳокама қилинди. Африка жануби ва Марказий Америкадаги аҳволга алоҳида эътибор берилди.

● МАНИЛА. Филиппинда Американинг мазкур мамлакатдаги ҳарбий иштирокига қарши, мамлакат территориясидаги Америка ҳарбий базалари тугатилиши учун кураш норозилик ҳаракати кенгаймоқда. Американинг Кларк-Филд ҳарбий-ҳаво базаси яқинида оммавий намойиш бўлиб ўтди. Ҳарбий база жойлашган Анхелес шаҳрига турли вилоятлардан 5 мингга яқин филиппинлик келди. (ТАСС).

● БУЮК Британияда кончиларнинг кўмир саноати келажаги, меҳнат қилиш ҳуқуқи учун олиб бораётган мардонавор курашига хайрихоҳлик билдираётган кишилар кўпайиб бормоқда. Ушбу суратда кончилар ва уларнинг оилаларига ёрдам сифатида маблағ йиғиш пайти тасвирланган.

Л. Пахомова ва **А. Демченко** фотоси.

ТАСС.

ФАЛАСТИН ПРОБЛЕМАСИНИ ҲАЛ ЭТИШ — ТИНЧЛИКНИНГ ЗАРУР ШАРТИДИР

ҚОҲИРА. Бу ерда Иордания қироли Ҳусайннинг Мисрга қилган визити якунларига бағишланган Иордания—Миср қўшма ахбороти эълон қилинди. Ахборотда Фаластин проблемасини адолатли тарзда ҳал этмай, фаластинликларнинг қонуний миллий ҳуқуқларини, жумладан ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини таъминламай туриб, Яқин Шарқ танглигини бартараф этиш мумкин эмас, дейилади.

Ахборотда Исроил ўтказаётган босқинчилик йўли, у босиб олинган араб ерларида ҳарбийлаштирилган манзилгоҳлар қураётганлиги, араб аҳолисига қарши жабр-зулм ўтказилаётганлиги қатъиян қораланади. Томонлар БМТ бошчилигида Яқин Шарққа оид халқаро тинчлик конференцияси чақириш муҳим эканлигини таъкидладилар. Улар конференцияда барча манфаатдор томонлар, жумладан фаластинлик араб халқининг бирдан-бир қонуний вакили бўлган Фаластин Озодлик Ташкилоти иштирок этиши зарурлигини уқтириб ўтдилар.

(ТАСС).

СИФАТ БИРИНЧИ ЎРИНДА

Тошкент «Малика» бирлашмасининг устки трикотаж фабрикасида ташкил этилган янги потокда ишлашни хоҳлаган ҳар бир кишининг жиддий рақобатга дош беришига тўғри келди. Махсус тузилган комиссия усталарнинг малакасини ўрганиб чиқиб энг яхшиларини танлаб олди. Бунинг учун интизомли, ўз ишини яхши биладиган ва браксиз ишлайдиган кишилар керак эди. Барча машина-ускуналар ҳам худди шундай қаттиқ аттестациядан ўтказилди: эскирган машина-ускуналар серунум янгиларига алмаштирилди.

Бу поток корхонанинг янги ассортимент устида ишлаётган ҳамма хизматларини битта технологик занжирга боғлади. Бу поток асосан шартнома асосидаги нарх билан тайёрланувчи «Н» индексли маҳсулотларни ишлаб чиқаради. Бундай молларни тайёрлаш масъулиятли ишдир: эндиликда ҳар бир моделнинг тақдирини харидор ҳал қилади. Янгилик манзур бўлса моделни кўплаб тайёрлайвериш мумкин бўлади, ёқмаса уни ишлаб чиқаришдан бутунлай олиб ташлашга тўғри келади.

Ишчиларнинг сифатли маҳсулот тайёрлашдан манфаатдорлигини ошириш учун корхонада мукофотлаш тўғрисидаги низом бошқатдан кўриб чиқилди. Тикувчи маҳсулотнинг 92 процентини биринчи сортлар билан топширса эндиликда 10 процент мукофот пули олади. Пландан ташқари ҳар бир процент учун яна 3 процент мукофот олади.

Фабрикада тузилган устки трикотаж потоги бирлашмада бешинчидир. Шу билан «Малика» коллективи йил бошида олган социалистик мажбуриятларининг муҳим бир бандини бажарди.

Ёзлик кийим-кечак тайёрловчи участкаларда сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришни ғоятда кўпайтирувчи самарали технология ишлаб турибди.

Янги поток жундан жемпер, свитер, костюм, пуловер каби маҳсулотлар тайёрлаб чиқаради. «Трикотаж-вельвет»дан тикилган кийимлар мавсумнинг биринчи янгилиги бўлади. Бундай кийим ғижимланмайди, чўзилмайди, яхши ювилади. Корхонанинг дессинаторлари табиий ва сунъий жун калавани аралаштириш энг яхши мезонини топдилар. Модельерлар эса кийим бугунги кун талабларига мос бўлиши устида бош қотирдилар.

Шу йил «Малика» бирлашмасининг коллективи 880 минг сўмлик харидоргир мол тайёрлаб беришмоқчи. Беш йиллик охирига борганда тошкентлик трикотажчилар бундай маҳсулотлар тайёрлашни икки баравар кўпайтиришмоқчи.

Э. ШАЛЬ,
ЎзТАГ мухбири.

60

ТЕАТРНИНГ ЎЗИ БИР ТАРИХ

Зикир МУҲАММАДЖОНОВ,
СССР халқ артисти.

ЖОНАЖОН республикамизда катта байрам. Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 60 йиллиги кунлари. Шундай шодиёна айёмда ҳар бир киши ўзи ишлаб, вояга етган даргоҳнинг босиб ўтган тарихий йўлини, унинг машаққатлари ва муваффақиятлари, мунаввар келажакка қўйган истиқболли қадамларини ўйлайди. Биз санъаткорлар ҳам бугунги тантана кунларида босиб ўтган тарихий йўлимизга бир назар ташлаймиз. Унинг ривожига ҳисса қўшган, ўзбек театри санъатини ривожлантиришда жуда катта хизматлар қилган арбобларимиз хотирасини ёдга оламиз ва бугунги ишларимиз ҳақида қувонч билан айтадиган сўзларимизни тилга оламиз.

Театр санъатимиз ўтмишда йўқ эди. Дин ҳомийлари уни нораво деб билар эдилар. Фақат Октябрь инқилобидан сўнггина халқ орзу-истаклари рўёбга чиқа бошлади. Бу орзулардан бири элимизда театр тузиш эди. Шу туфайли биз театримиз тарихини инқилоб билан туғилган эгизак эканлигини ғурур билан тилга оламиз.

Ўзбек театрининг илк ташкилотчиларидан Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий ва Маннон Уйғурлар янги илк ўзбек совет труппаларини тузар эканлар, уларнинг рус театрлари ёрдамидагина тараққий этиши мумкинлигини кўра билдилар.

Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий ўзининг театр труппасини тузиб, «Бой ила хизматчи» пьесасида биринчи бор ўзи Ғофир ролини ижро этганлиги, рус қизи Мария Александровна Кузнецовага эса Жамила ролини топширганлиги катта воқеа бўлган эди. Ҳамза театрга пьесалар ёзар экан, ўзи режиссёрлик қилар, зарур бўлса, роль ҳам ижро этганини замондошлари ҳикоя қилишади. Ўзбекистон халқ артисткаси М. А. Кузнецова 1959 йилда ўтказилган хотира кечасида шундай деган эди: «Ҳамза биз учун режиссёр эди, ҳаттоки ўзи актёр бўлиб, роль ижро этар, бизларни бажаришимиз лозим бўлган ролларнинг талқинини икки оғиз сўз билан тўғри ифода қилиб берар эди. Мен Ҳамзанинг К. С. Станиславский ва В. И. Немирович-Данченко назарияларидан хабардорлигини билмайман-у, аммо бизга айтган кўрсатмаларидан реалистик театр таълимоти акс этиб турарди.

Дарҳақиқат илғор рус адабиётининг улуғ намоёндалари Пушкин, Лермонтов, Некрасов. Островский ва Горькийларнинг асарларидан баҳраманд бўлган Ниёзий, албатта, рус реалистик театр таълимотидан хабардор эди. Буни мен А Островский асарларидан баҳраманд бўлганида, айниқса, «Момақалдироқ» асари унга катта таъсир қилганида ҳис этганман».

Эндигина ташкил топган Маннон Уйғур бошчилигидаги труппа Тошкентдаги рус театри билан ижодий алоқани мустаҳкамлади. 1924 йилда Ўзбекистон ССР ташкил топиши муносабати билан бир қанча ёшлар Москва Маорифчилар Уйи ҳузурида очилган ўзбек театр Студиясига ўқишга юборилди. Улар орасида М. Уйғур, А. Ҳидоятов, С. Эшонтўраева, Е. Бобожонов, Л. Назруллаев, С. Табибуллаев, Ш. Қаюмов, Т. Султонова, З. Ҳидоятова, М. Муҳамедов, Х. Латипов ва бошқалар бор эди. Уларга вахтанговчилар деб аталмиш рус театрининг илғор актёрларидан Р. Н. Симонов, Н. Е. Зохова, О. Н. Басов, Л. Н. Свердлинлар таълим бердилар. Худди шу йиллари Боку Театр техникумига Ҳ. Носирова, С. Олимов, Н. Алиева, Х. Хўжаева, Қ. Хўжаев ва З. Қобуловлар бориб ўқишди. Ўқиш даврида улуғ рус ёзувчиси Н. В. Гоголнинг «Ревизор» асарини тайёрлаб келиб, Тошкент томошабинларига кўрсатдилар. «Правда Востока» газетасида 1926 йил 25 июнь сонида шундай деб ёзилган эди: «Биринчи саҳнага чиқиш ва биринчи айтилган сўзларнинг ўзидаёқ шуни таъкидлаш мумкинки, «Ревизор» қобилиятли актёрлар томонидан ижро этилаётир. Томошабинлар кўзи олдида ҳаваскорлар эмас, балки чинакам театр артистлари намоён бўлди». Москвада таҳсил олган А. Ҳидоятов ўзбек театрида трагедия мактабини яратди. Ҳожисиддиқ Исломов эса комик ролларни маромига етказган эди.

1927 йил Москва, Бокуда таҳсил олган талабалар ўқишни битириб, қайтдилар ва ҳозирги Ҳамза номли театр ижодий коллективининг ўзагини ташкил этдилар. Театр коллективи ўша йиллардаёқ рус совет драматургиясининг энг яхши намуналари бўлган В. Била-Белоцерковскийнинг «Штурм», В. С. Ивановнинг «Бронепоезд 14—69», А. Файконинг «Портфелли киши», Д. Фурманов ва Папинановларнинг «Исён» каби асарларини саҳналаштирди.

Жоҳил диндорлар улуғ шоир ва драматург Ҳамзани ваҳшийларча ўлдирдилар. Адабиёт ва санъат аҳли бу воқеадан ғоятда қайғу чекди, лекин тушкинликка тушмай, ижодиёт байроғини баланд кўтардилар. Ўша вақтдаёқ Ҳамзанинг шогирди Комил Яшин «Икки коммунист» асарини яратди. Бу билан у Ҳамзанинг драматургиясини давом эттирди.

Худди шу йиллари Туркманистон ва Тожикистон театри коллективлари билан ҳамкорлик мустаҳкамланди.

1929 йил театрга Ш. Бурхонов, О. Хўжаев ва Н. Раҳимовлар кириб келишди. Театр ижодий коллективи янада баркамоллашди. Маълумки В. Шекспир асарларига қўл уриш учун забардаст куч керак эди. Шу куч бор эканлигини ҳис этган М. Уйғур «Гамлет»ни саҳналаштиришга бел боғлади. Асар 1935 йил 11 февралда томошабинларга тақдим этилди. Спектакль тугагач залнн олқишлар босиб кетди.

«Гамлет» спектакли ҳақида чехословак ватанпарвари, публицист Ю. Фучик шундай деган эди: «Бу ҳақиқий шекспирона «Гамлет», ажойиб драма. Ундаги фожианинг ҳақлилигини шаксиз ҳис этасан, қабул қиласан, тилни тушунмасанг ҳам ҳар бир сўзидан Шекспир овозини тинглайсан. Ташкил этилганига эндигина 15 йил бўлган театрнинг «Гамлет» спектакли Европа театрларининг энг яхши постановкалари билан беллаша олади».

Тарих саҳифаларида Ҳамза номли театр коллективи ҳақида бундай улуғвор баҳоларни ўқтин-ўқтин ўқиш мумкин. Бундай юксакликка кўтарилишда, айниқса, рус театри усталарининг ёрдами, ўзаро ҳамкорлик катта аҳамият касб этди. Республикамизда жуда кўп ўзбек театрлари билан бир қаторда рус театрлари ҳам фаолият кўрсатмоқда. Биз учун энг яқини ва ижодий ҳамкорлигимиз узвий боғланиб келаётган коллектив — пойтахтимиздаги М. Горький номли рус драма театри эканлигини эътироф этамиз. Бу театрда жуда кўп ўзбек драматургларининг асарлари саҳналаштирилган. Айниқса, Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг «Бой ила хизматчи», «Майсаранинг иши» катта муваффақият қозонди. СССР халқ артисткаси Г. Н. Загурская Жамила ролини муваффақият билан ижро этган.

Рус режиссёрларидан Н. В. Ладигин билан А. О. Гинзбурглар бу алоқани давом эттириб, Ҳамза театрига жуда катта ижодий ёрдам бердилар. Улар театрнинг бадиий раҳбари, бош режиссёри бўлиб ишлашди. Бу икки ажойиб устоз ўзбек режиссёрларидан Е. Бобожонов ҳамда Т. Хўжаев билан ҳамкорлик қилишди. Ўзбек драматургларининг кўпгина асарларини саҳналаштиришди. Бу борада, айниқса, А. О. Гинзбургнинг хизматлари беқиёсдир. «Мирзо Улуғбек», «Шоҳи сўзана», «Инқилоб тонги» каби спектакллар фикрларимизнинг исботидир. Н. В. Ладигин Е. Бобожонов билан «Милтиқли киши», Ш. Қаюмов билан «Кремль соати», М. Уйғур билан «Отелло» спектаклларини ҳамкорликда қўйди. Булардан ташқари яратилган театр Ленинномаси ҳам ўша ҳамкорликнинг меваси бўлди.

Ҳамкорлик ҳақида гап кетганда яна айрим фикрларни қўшиб кетмоқчиман. Ўтган йили Олмаотада гастролимиз муносабати билан «Абай» спектаклини қардошларимизга кўрсатдик. Спектаклни СССР халқ артисти, Қозоғистон драма театри бош режиссёри О. Мамбетов саҳналаштирган. Бу спектакль театримизнинг репертуаридан муносиб ўрин олди.

Ҳозир коллективимиз, улуғ санага бағишлаб Комил Яшиннинг «Йўлчи Юлдуз» спектаклини режиссёр Рустам Ҳамидов бошчилигида тайёрлади. Бу асар биз учун шунинг учун ҳам азизки, унда пролетариат доҳийси Владимир Ильич Ленин образи бор. Бинобарин, бу улуғ инсонсиз совет халқи босиб ўтган катта йўлни тасаввур қилиб бўлмайди. Доҳий образи намоён бўлган янги спектаклимиз катта юбилейга муносиб совғамиздир.

ИЖОДИЙ ЙЎЛГА БИР НАЗАР

Сизда қандай янгилик бор?

ТЕЗ ВА СИФАТЛИ ҚУРАМИЗ

И. КРИВЕНКО,
«ЧарвакГЭСстрой» тресги бригада бошлиғи

— БИЗ Ўрта Чирчиқ ГЭСлар каскадини қуриш билан бирга ишчиларимизга турар-жойлар, уларнинг фарзандларига боғча-мактаблар, шунингдек, маиший хизмат кўрсатиш объектлари ҳам бунёд этяпмиз.

Яқинда графикдан анча олдин 1176 ўринли замонавий мактаб биносини фойдаланишга топширдик. Меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришишимизда 2-участканинг К. Сирлибоев бригадаси қурувчилари билан бошлаган социалистик мусобақамиз яхши натижа беряпти. Мусобақадошларимиз ҳозир Чимён туристик комплекси дам олувчилари учун «арқон йўли» қуришяпти. Ҳозиргача 2 километрлик ҳаво трассаси тайёр қилиб қўйилди. Бунинг учун қурувчилар тоғнинг мураккаб шароитида 8 та таянч «оёқ»лар ўрнатишди.

ИЛМИЙ ЕЧИМ САМАРАСИ

Ж. ҲАСАНОВ,
Тошкент қишлоқ хўжалиги институтининг ўқитувчиси, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати

— ОЛИМЛАРИМИЗ пахта ҳосилдорлигини ошириш борасида илмий-тадқиқотларни давом эттирмоқдалар. Ғўзага ишлов бераётганда олтингугурт моддасидан фойдаланиш ҳосилдорликни кескин кўпайишига олиб келар экан. Тажриба шуни кўрсатдики, ўсиш даврида ғўзага пуркалган олтингугурт натижасида бир кўсакнинг оғирлиги 5,5 граммга етади. Бу эса одатдагидан 0,2 грамм кўпдир.

Олтингугурт тола ҳосил қилишда ҳам яхши таъсир ўтказади. Ундан тайёрланган ипнинг пишиқлиги эртзди. Тадқиқотчиларимиз аниқлашларича, пахтакор районларда тупроқ составидаги олтингугурт моддаси камайиб бораётган экан. Шунинг учун ҳам тажрибаларимиз амалда қўлланса самарали бўлиши шубҳасиз.

«МЕТАЛЛУРГ» КУЙЛАЙДИ

В. СИНАГЕЕВА,
Чирчиқ шаҳар ижроия комитети маданият бўлимининг бошлиғи

— «ҲАШАР», «Металлург» бадиий ҳаваскорлик ансамблининг янги программаси ана шундай деб номланди. Қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинатининг ишчи, инженер-техник ходимларидан ташкил топган бу коллектив янги программасини республика юбилейига бағишлади. Улар ижросидаги «оқ олтин», унинг ижодкорлари, меҳнат ва бахт ҳақидаги таронала барчага манзур бўлмоқда.

Ҳаваскорлик ансамбли ташкил топганига 10 йил бўлди. Шу вақт мобайнида санъатсеварларнинг маҳорати ўсди, репертуари кенгайди. Улар бир неча марта область, республика миқёсидаги кўрик-конкурсларда ғолиб бўлдилар. Яқинда коллектив пойтахт область Ленин комсомоли мукофотининг лауреати деган шарафли номга сазовор бўлди. Бу ютуқ қўшиқ ихлосмандларини янги муваффақиятларга чорламоқда. Ҳозир ижрочилар буюк ғалабанинг 40 йиллигига атаб катта программада концерт тайёрламоқдалар.

ЎЗБЕК ФИЛЬМЛАРИ ФЕСТИВАЛИ

...СУРОНЛИ 20-йиллар. Инқилоб садолари олис тоғ бағирларигача етиб борган. Тоғ оралиғидаги қишлоқлардан бирининг аҳолиси камбағаллар раҳнамоси буюк доҳий Владимир Ильич Ленинга ҳайкал ўрнатишга аҳд қилади. Улар шу олий мақсадни амалга ошириш учун қишлоқнинг пешқадам баҳодир йигитлари Жонтой билан Мерганни Москвага юборишади. Лекин йўлда улар босмачилар тўдасига дуч келадилар...

К.Ёрматов номли «Ўзбекфильм» киностудиясида яратилган «Жонтойнинг қасами» деб номланган янги фильм ана шундай лавҳалар билан бошланади. Мазкур киноасар Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси нинг 60 йиллигига бағишланган.

Республикамизнинг шонли тўйи нишонланаётган айни кунларда пойтахтимиз ва областларимиз кинотеатри экранларида ўзбек кино усталарининг энг яхши асарлари намойиш этилмоқда. Фестивалга киритилган мазкур ленталар республикамиз босиб ўтган тарихий йўлни ўзида акс эттиради.

...Кинорежиссёр Али Ҳамроевнинг «Еттинчи ўқ» картинаси қизиқарли саргузашт жанрида яратилган. Томошабинни олис ўтмишга-Туркистонда совет ҳокимияти ўрнатилаётган йилларга бошлайди. Ўзбекистоннинг жануби-ғарбий томонидаги чегара зонасида илк бор совет милицияси отряди тузилади. Бу отряд олдида босмачилар тўдасини тор-мор этиш вазифаси турарди. Бош қаҳрамон Маҳсумов бошлиқ отряд бу шарафли вазифани адо этади.

Ўзбек совет киносининг асосчиларидан бири Комил Ёрматовнинг тарихий-инқилобий мавзудаги трилогиясига кирган «Инқилоб чавандозлари» фильмидаги воқеалар ҳам Туркистон совет республикасининг дастлабки йилларида бўлиб ўтади. Фильмда Ш. Бурҳонов, А. Бакиров каби таниқли санъаткорлар қаторида қардош республикалар артистлари ҳам иштирок этишган.

ЮБИЛЕЙГА БАҒИШЛАНАДИ

Гражданлар уруши қаҳрамони, ўзбек ерида ҳалок бўлган сербиялик коммунист Дмитрий Марковичнинг мардонавор ҳаёти ўзбек ва югославия кино усталари ҳамкорлигида яратилган «Муҳаббат ва нафрат» (режиссёр Р. Ботиров) фильмига асос бўлди. Озодлик ва социалистик тузум учун курашда меҳнаткашлар ўртасидаги жанговар қардошлик, интернационал дўстлик мавзуси ушбу фильмда ўзининг бадиий ифодасини топган.

Улуғ Ватан уруши мавзуси ўзбек киносанъаткорлари учун ҳам туганмас ва муқаддас мавзудир. «Ленинградликлар, жигаргўшаларим» фильмида уруш даҳшатларини кўрган, яқин кишиларидан ажралган, бошпанасиз қолган болаларни ўз бағрига олган халқ жасорати тасвирланган. Фильмнинг (режиссёр Д. Салимов) бош қаҳрамони — болалар уйининг ёш директори Ҳалима Ботирова меҳридарё ҳамшаҳарларимизнинг ёрқин тимсолидир.

Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси Назир Сафаров асари бўйича суратга олинган «Уйғониш» (режиссёр Л. Файзиев) фильми 1916 йил Жиззахда бўлиб ўтган халқ қўзғолонини акс эттиради. Мазкур лента ўзбек меҳнаткашларининг рус оғалари ёрдамида озодлик учун олиб борган кураши лавҳаларини ёритади.

Биографик фильмлар ўзбек киносида катта ўрин тутади. Узоқ ўтмишга мурожаат этган санъаткорлар ўз асарларини давр билан ҳамоҳанг бўлишига ҳаракат қиладилар. Режиссёр Э. Эшмуҳамедовнинг Шарқнинг буюк олими Абу Али ибн Синога бағишланган «Даҳонинг ёшлиги» олим ҳаётининг уч даври — болалик, ўсмирлик ва ёшлик йилларини тасвирлайди. «Даҳонинг ёшлиги» картинасининг 1984 йил СССР Давлат мукофотига сазовор бўлиши ҳам ўзбек кино усталари хизматига берилган юксак баҳодир.

Юбилей фильмлари республикамизда ўтадиган тантаналар кунида ҳамма кинотеатрларда намойиш қилинади.

Ж. АСАДОВА.

Суратларда: «Уйғониш», «Даҳонинг ёшлиги», «Пароль: «Регина» меҳмонхонаси» фильмларидан кадрлар.

Л. Глауберзон фотолари.

СПОРТ

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

БАЙДАРКА ВА КАНОЭДА ЭШКАК ЭШИШ

● Самарқандда мамлакатимизнинг энг кучли спортчилари йилнинг охирги мусобақаларига йиғилишди. Шунинг учун ҳам учрашувлар қизғин баҳсда ўтди. Аёллар ўртасида 500 метрга эшкак эшишда гомеллик А. Надточаева биринчи, Е. Дудина (Москва) иккинчи, ҳамшаҳримиз Т. Числова эса учинчи ўринни эгаллашди. 2 минг метрга бўлган мусобақада тошкентлик Г. Шарафиддинова иккинчи совринни қўлга киритди.

Бир кишилик байдаркада эркаклар ўртасидаги баҳслар ҳам қизғин ўтди. Тошкентлик Ю. Соболев 2 минг метр масофага бўлган мусобақада учинчи ўрин билан чегараланди.

БАСКЕТБОЛ

● Тбилиси ҳамда Рига шаҳарларида эркаклар ўртасида олий лига чемпионати давом этмоқда. Тошкентнинг «Университет» коллективи сўнгги турда Ленинграднинг «Спартак» коллективи билан учрашди. Республикамиз вакиллари ўйиннинг биринчи дақиқалариданоқ кескин ҳужумга ўтиб олдинда бордилар. Бироқ ўйин охирларида ленинградликлар олдинга ўтиб олишди. Баскетболчиларимиз 80:91 ҳисобида мағлубиятга учрашди.

СУЗИШ

● Туркистон ҳарбий округи вакилларидан халқаро классдаги спорт мастерлари Лариса Белоконь, Т. Подмарёв ҳамда спорт мастери Е. Колмаковалар Ватанимиз пойтахти Москвада Қуроллн кучлар кубоги мусобақаларида иштирок этишди. Лариса Белоконь ҳамда Тимур Подмаревлар бир неча совринли ўринларни эгаллашди. Елена Колмакова 100 ва 200 метрга чалқанча сузишда муваффақият қозонди. Туркистон ҳарбий округи спортчилари ўн беш команда иштирокида ўтказилган кубок мусобақаларида норасмий команда ҳисобида еттинчи ўринни эгалладилар.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

МАЛАКА ОШИРМОҚДАЛАР

— Ёшларга таълим ва тарбия беришнинг мураккаб вазифаларини ҳал этиш ўқитувчига, унинг ғоявий эътиқодига, касб маҳоратига, истеъдоди ва маданиятига ҳал қилувчи даражада боғлиқдир,— дейилади умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг Асосий йўналишларида. Дарҳақиқат, мактабни ислоҳ қилишдек умум сиёсий аҳамиятга молик масалани ҳал этишда ўқитувчи катта роль ўйнайди. Шу муносабат билан Тошкент область ўқитувчилар малакасини ошириш институтида машғулотлар савиясини янада яхшилашга эътибор кучайтирилди.

Шу кунларда институт аудиторияларида турли фанлар бўйича юзлаб ўқитувчилар билимларини ошираётирлар. Ўзбек тили ва адабиёти ўқитувчилари малакасини ошириш курсига эса ҳар йилгидан кўпроқ педагоглар жалб этилган. Курс тингловчиларига тажрибали ўқитувчилар, олимлар қизиқарли лекциялар ўқимоқдалар. Айниқса, М. Воҳидов, И. Абдуллаев, А. Суюмов, В. Раҳмоновларнинг лекциялари тингловчиларда зўр таассурот қолдирди.

— Институтимизда 21 та фан кабинети бўлиб, шундан ўзбек тили ва адабиёти кабинети етакчи кабинетлардан бири ҳисобланади,— дейди ўқитувчи-методист ўртоқ Ғ. Умаров,— 1984 йил давомида областимиз шаҳар ва районларидаги мактабларга бир неча марта методик хат ва тавсиянома юборилди, илғор педагогик тажрибани оммалаштириш бўйича плакатлар чиқарилди. Бу ерда ўтказилган ўқитувчиларнинг область семинар кенгаши ҳам яхши самаралар берди.

Ҳар бир ўтказиладиган курс ўқув тематик планида белгиланган цикллар бўйича олиб борилиб, назарий билимларни амалий машғулотлар билан боғлашга хизмат қилмоқда.

Т. УМУРЗОҚОВ,
ўқитувчи, курс тингловчиси.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

М. Қорнёқубов номидаги ўзбек давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

6, 7 ДЕКАБРЬ СОАТ 19.30 ДА

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига бағишланади.

Бутуниттифоқ профессионал бадиий коллективлар кўрик-конкурси дипломанти Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

ВОКАЛ-ХОРЕОГРАФИК «ЛАЗГИ» АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Ортиқ ОТАЖОНОВ, Гулсара ЁҚУБОВА
Солистлар: Қўзибой ОТАЖОНОВ, Ўктам АҲМЕДОВ, Мавлуда ОЙНАҚУЛОВА, Фируза СОЛИҲОВА, Фируза МИРҲАМИДОВА, Раъно ЖУМАНИЁЗОВА, Нурилла ЖУМАНИЁЗОВ ва бошқалар.
ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.
Программани Шоира ЭРМАТОВА олиб боради.
«ЛАЗГИ» ансамблининг бадиий раҳбари Ортиқ ОТАЖОНОВ.
Балетмейстери Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва СССР Давлат мукофотининг лауреати Равшаной ШАРИПОВА.
Музика раҳбари — Озод КАРИМОВ.

ЎЗБЕККОНЦЕРТ

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИ

10, 11, 12, 13, 14 декабрь соат 19.00 да

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига бағишланади

КАТТА БАЙРАМ КОНЦЕРТЛАРИ

Қатнашадилар:
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ҳайрулла ЛУТФУЛЛАЕВ
«БАҲОР» давлат ансамблининг раққосалар гуруҳи,
Самарқанд область давлат филармониясининг солисткаси
Насиба АБДУЛЛАЕВА.
ЭСТРАДА АНСАМБЛИ

Билетлар Я. М. Свердлов номли концерт зали кассаларида соат 14 дан сотилади.

214-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1984-85 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги ихтисослар бўйича юқори малакали мутахассислар тайёрлайди: механика-йиғув ишлари слесари, токарь, электрпайвандчи.

Ўқишга Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтган йигитлар ва ўрта маълумотлилар қабул қилинади.

Ўқиш муддати 6 ой.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Ўқувчиларга ҳар ойда 76 сўм ҳажмида стипендия берилади.

Билим юртида спорт секциялари, вокал-чолғу асбоблари ансамбли, ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли мавжуд.

Машғулотлар группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

АРИЗА ВА ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ (якшанбадан ташқари) СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: турар жойидан справка, соғлиғи тўғрисидаги справка (286-форма), ота-онасининг иш жойидан справка, 3х4 см. ҳажмидаги 6 дона фотосурат.

Паспорт ва ҳарбий билет шахсан кўрсатилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри. Ж. Обидова кўчаси 70-уй, (2-, 16, 25, 28, 29-трамвайлар, 24, 51, 60. 67, 72-автобусларнинг «Ғалаба» боғи» бекати).

ЯНГИ МОЛЛАР!

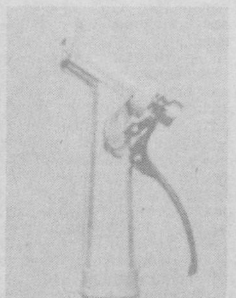

«ПИСТОЛЕТ» ҚАНДАЙ ЮМУШЛАРГА ҚОДИР?

Автомобилни ювади;
кошинларни тозалайди.
томорқа участкасини суғоради...
бензонасос ёки фильтрни сиқилган ҳаво билан тозалайди.
Пневмогидравлик ҳаракатланувчи пистолет — «СТРУЯ» ана шу юмушларни бажаришга қодир.
Тайёрловчи — ЛЕНИНАКАН ЗАВОДИ.
Пистолет баҳоси — 4 сўм.
«ГЛАВКООПИНФОРМ-РЕКЛАМА».
«ИНФОРМЭЛЕКТРО».

ТВ

БУГУН

МТ I. 9.00 — Время. 9.50 — Шахмат. 10.05 — Қувноқ стартлар. 10.50 — Тўқнашув. Бадиий фильм. 2-серия. 11.55 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 12.55 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Телефильмлар. 16.10 — Концерт. 16.30 — Шахмат мактаби. 17.05 — ...16 ёшгача ва ундан катталар. 17.50 — Поэзия. 18.25 — Музикали кўрсатув. 18.45 — Миллионлар ленинча университети. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Кинопрограмма. 20.10 — Қўшиқ бизга ҳамиша ҳамроҳ. 21.30— Время. 22.05 — Олам кинокамера кўзгусида. 22.45 — Дунё воқеалари. 23.00 —Джаз панорамаси. 23.45 — Шахмат.

МТ II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.15—9.35 — Телефильм. 9.55—10.15 — Илмий-оммабоп фильм. 11.05—11.35— Фан ва турмуш. 12.05—12.40— Оила ва мактаб. 14.30 — Мафтункор бахт юлдузи. Бадиий фильм. 2-серия. 15.45 — М. Зощенко. Асарлари саҳифаларида. 16.35 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Баскетбол. 19.25 — Концерт. 20.05 — Илмий-оммабоп фильмлар. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.50 — Ю. А. Жуков суҳбати. 21.20 — Телефильм. 21.30 — Время. 22.05 — Трест операцияси. Бадиий фильм. 3-серия.

ЎзТВ I. 10.00 — Ахборот. 10.20 — Болалар учун фильмлар. 11.00 — Концерт. 12.30— Ўқув программаси. 13.00 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.45 — Мультфильмлар. 18.40 — Ажойиб тақдир кишилари. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Регистон узра тароналар. 20.15— Ҳужжатли фильм. 20.30 — Ахборот. 21.00 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Қора консулнинг ҳалокати. Бадиий фильм. 23.40 — Янгиликлар.

ЎзТВ II. 9.00—16.40 — МТ II. 18.10 — Телефильм. 18.40 — Бутуниттифоқ симпозиум. 19.10 — Қўшиқ ҳамиша биз билан. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Фильм-концерт. 20.50 — Телефильм. 21.00 — Тошкент эртанги кунга қадам қўймоқда. 21.30 — МТ II.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/XII да **Зебуннисо,** 7/XII да **Инқилоб тонги,** 8/XII да **Отелло.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 6/XII да **Гулсара,** 7/XII да **Тошкентликлар,** 8/XII да **Мангулик.**

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ / "Ташкентская правда" /
ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент, Ленинград кўчаси, 32. ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари—335885; 325747, 337916, 325748, масъул секретарь—334808, 325353, секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 325778, саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749, қишлоқ хўжалиги—325647, пропаганда—325556, совет қурилиши—325645, фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553, адабиёт ва санъат—325767, ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733, хатлар ва оммавий ишлар—334048, 325354, фельетонлар—325556, фотомухбир—325894.

Р. 00833. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. В. 1841. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12